

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Інститут _____ Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра _____ економіки і права _____

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

_____ Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«__» _____ 2025 р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Юлія Левченко
(підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«__» _____ 2025 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

зі спеціальності _____ 051 «Економіка»
(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Економіка підприємства»

на тему: «Підвищення ефективності використання майнового потенціалу
підприємства»

Виконала здобувачка 2 курсу групи ЕП-2-1М

Бабій Тетяна Василівна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник Піх Марія Зінов'ївна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент Петухова Ольга Михайлівна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Я як здобувачка Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавала і не одержувала недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувачка _____
(підпис)

Київ – 2025 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут Навчально-науковий інститут Економіки і управління

Кафедра Економіки і права

Освітній ступінь Магістр

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»
(шифр і назва)
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. зав. кафедри економіки і права
Юлія ЛЕВЧЕНКО
«05» вересня 2025 року

ЗАВДАННЯ **НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧКИ**

Бабій Тетяни Василівни
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) Підвищення ефективності використання майнового потенціалу підприємства

керівник проекту (роботи) к.е.н. Піх Марія Зінов'ївна
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «05» вересня 2025 року № 643-КС

2. Строк подання здобувачем проекту (роботи) 05.12.2025 року.

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України, монографії, посібники, підручники, наукові статті відповідно до обраної теми, фінансова та статистична звітність за 2022-2024 роки ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»», мережа Інтернет.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи дослідження ефективності використання майнового потенціалу підприємства. 1.1. Економічна сутність майнового потенціалу та його значення. 1.2. Структурні компоненти та класифікація майнового потенціалу. 1.3. Методологічні основи оцінювання ефективності використання майнового потенціалу. Розділ 2. Аналіз ефективності господарської діяльності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна». 2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства. 2.2. Аналіз ефективності господарської діяльності та активів підприємства. 2.3. Оцінка фінансового стану підприємства. Розділ 3. Діагностика ефективності використання майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна». 3.1. Оцінка ефективності формування та використання майнового потенціалу підприємства. 3.2 Аналіз технічного стану та відтворення основних засобів як виробничої складової майнового потенціалу. 3.3. Оцінка стану та ефективності використання оборотних активів як складових майнового потенціалу підприємства. Розділ 4. Інструменти та механізми підвищення ефективності використання майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна». 4.1. Шляхи оптимізації обсягу та структури майнового потенціалу підприємства. 4.2 Економічне обґрунтування заходу щодо планування оптимального обсягу та структури оборотних активів

підприємства. 4.3. Економічне обґрунтування впровадження системи фінансового контролю та управління платоспроможністю підприємства. 4.4. Оцінка впливу запропонованих заходів на фінансові результати діяльності підприємства.

5. Перелік графічного матеріалу. Результати дослідження відображено у 33 таблицях та 9 рисунках ілюстративного матеріалу.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 08 вересня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Розроблення та затвердження плану роботи керівником	01.10.2025	виконано
2	Написання розділу 1	17.10.2025	виконано
3	Робота над розділом 2	12.11.2025	виконано
4	Підготовка розділу 3	20.11.2025	виконано
5	Підготовка розділу 4	30.11.2025	виконано
6	Остаточне оформлення роботи. Формування висновків і пропозицій, проекту доповіді, презентації. Погодження з керівником кваліфікаційної роботи	01.12.2025	виконано
7	Попередній захист кваліфікаційної роботи	02.12.2025	виконано
8	Проходження перевірки на антиплагіат	05.12.2025	виконано
9	Подання завершеної роботи на розгляд завідувачу кафедри	05.12.2025	виконано
10	Отримання зовнішньої рецензії, оформлення необхідних документів для захисту	08.12.2025	виконано
11	Захист кваліфікаційної роботи	17.12.2025	виконано

Здобувач

_____
(підпис)

Тетяна БАБІЙ

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Керівник роботи

_____
(підпис)

Марія ПІХ

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

АНОТАЦІЯ

Бабій Т.В. Підвищення ефективності використання майнового потенціалу підприємства. – Рукопис. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістр зі спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка підприємства», Київ, НУХТ, 2025.

Складається із вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У першому розділі кваліфікаційної роботи розглянуто теоретичні основи формування та використання майнового потенціалу підприємства. Досліджено сутність майнового потенціалу, його структуру, роль у забезпеченні ефективності діяльності підприємства та проаналізовано основні методичні підходи до оцінювання його стану й результативності використання.

Другий та третій розділи присвячені аналізу господарської діяльності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за 2022–2024 роки. Проаналізовано фінансові результати, ліквідність, ділову активність, рентабельність, структуру активів та пасивів, а також визначено особливості формування та використання майнового потенціалу підприємства. На основі проведених розрахунків ідентифіковано основні проблеми в управлінні оборотними активами, зокрема недостатність власних оборотних коштів, перевищення поточних зобов'язань над оборотними активами, низьку оборотність дебіторської та кредиторської заборгованостей, відхилення від нормативних значень фінансової стійкості та ліквідності.

У четвертому розділі запропоновано напрями та практичні заходи щодо підвищення ефективності формування й використання майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна». Розроблено рекомендації з удосконалення управління оборотними активами, оптимізації структури активів, поліпшення показників ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості підприємства, а також сформовано прогноз фінансових і аналітичних показників на 2025 рік.

Ключові слова: майновий потенціал підприємства, потенціал основних засобів, потенціал оборотних активів, фінансова стійкість, структура активів, витрати, рентабельність.

ANNOTATION

Babii T.V. Improving the efficiency of using the property potential of an enterprise. – Manuscript. Qualification work for obtaining a master's degree in specialty 051 “Economics” of the educational and professional program “Enterprise Economics,” Kyiv, NUHT, 2025.

It consists of an introduction, four chapters, conclusions, a list of sources used, and appendices.

The first chapter of the thesis examines the theoretical foundations of the formation and use of an enterprise's property potential. It explores the essence of property potential, its structure, and its role in ensuring the efficiency of an enterprise's activities, and analyzes the main methodological approaches to assessing its condition and effectiveness of use.

The second and third chapters are devoted to the analysis of the economic activity of Jacobz Dow Egberts Ukraine LLC for 2022–2024. The financial results, liquidity, business activity, profitability, structure of assets and liabilities are analyzed, and the peculiarities of the formation and use of the property potential of the enterprise are determined. Based on the calculations, the main problems in the management of current assets have been identified, in particular, the insufficiency of own working capital, the excess of current liabilities over current assets, low turnover of accounts receivable and accounts payable, and deviations from the normative values of financial stability and liquidity.

The fourth section proposes directions and practical measures to improve the efficiency of the formation and use of the property potential of Jacobs Dow Egberts Ukraine LLC. Recommendations have been developed to improve the management of current assets, optimize the asset structure, improve the liquidity, profitability, and financial stability of the enterprise, and a forecast of financial and analytical indicators for 2025 has been formed.

Keywords: property potential of the enterprise, potential of fixed assets, potential of current assets, financial stability, asset structure, expenses, profitability.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Економічна сутність майнового потенціалу та його значення.....	6
1.2. Структурні компоненти та класифікація майнового потенціалу	10
1.3. Методологічні основи оцінювання ефективності використання майнового потенціалу	17
Висновки до розділу 1	23
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	25
ТОВ «ЯКОБЗ ДАУ ЕГБЕРТС УКРАЇНА»	25
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства	25
2.2. Аналіз ефективності господарської діяльності та активів підприємства	31
2.3. Оцінка фінансового стану підприємства	45
Висновки до розділу 2	48
РОЗДІЛ 3. ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ «ЯКОБЗ ДАУ ЕГБЕРТС УКРАЇНА»	50
3.1. Оцінка ефективності формування та використання майнового потенціалу підприємства.....	50
3.2. Аналіз технічного стану та відтворення основних засобів як виробничої складової майнового потенціалу	62
3.3. Оцінка стану та ефективності використання оборотних активів як складових майнового потенціалу підприємства.....	68
Висновки до розділу 3	71
РОЗДІЛ 4. ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ «ЯКОБЗ ДАУ ЕГБЕРТС УКРАЇНА».....	73
4.1. Шляхи оптимізації обсягу та структури майнового потенціалу підприємства...	73
4.2. Економічне обґрунтування планування оптимального обсягу та структури оборотних активів підприємства	81
4.3 Економічне обґрунтування впровадження системи фінансового контролю та управління платоспроможністю підприємства	84
4.4. Оцінка впливу запропонованих заходів на фінансові результати діяльності підприємства.....	91
Висновки до розділу 4	95
ВИСНОВКИ	98
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	102
ДОДАТКИ	10210

ВСТУП

Актуальність теми. Актуальність теми визначається необхідністю підвищення ефективності формування та використання майнового потенціалу підприємств в умовах економічної нестабільності та структурних змін у національній економіці. Майновий потенціал є основою виробничої та господарської діяльності, що визначає конкурентоспроможність, інноваційний потенціал та стратегічні можливості підприємства. Саме рівень розвитку та раціонального використання матеріально-технічних ресурсів суттєво впливає на продуктивність, прибутковість та стабільність підприємства на ринку.

У сучасних умовах, багато українських підприємств стикаються зі зниженням виробничих потужностей, зростанням витрат та погіршенням фінансових результатів, зростає важливість ефективного управління майновим потенціалом. Сучасні статистичні тенденції вказують на необхідність пошуку шляхів оптимізації структури активів, вдосконалення підходів до їх оцінки, оновлення та використання. Недостатня увага до цих аспектів призводить до зниження конкурентоспроможності та підвищення ризику втрати стабільності підприємств.

Тому дослідження теоретичних і практичних аспектів управління активами, оцінка його ефективності та визначення напрямків для вдосконалення є важливим і актуальним завданням. Обрана тема має значну наукову і практичну цінність, оскільки сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємств і створює основу для їх сталого розвитку в умовах сучасності.

Метою кваліфікаційної роботи: є розробка науково-обґрунтованих методичних і практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення формування та використання майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна».

Виходячи з поставленої мети в кваліфікаційній роботі поставлено та вирішено наступні **завдання:**

- розкрито економічні засади ефективності використання майнового потенціалу;
- проаналізовано господарську діяльність, фінансові результати діяльності підприємства, оцінити його фінансовий стан та ефективність використання майнового потенціалу підприємства;
- запропоновано практичні рекомендації щодо оптимізації використання майнового потенціалу підприємства з метою підвищення ефективності його використання.

Об'єктом даного дослідження є ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних питань щодо економічних засад підвищення ефективності використання майнового потенціалу підприємства. Це включає вивчення різних економічних факторів, які впливають на здатність підприємства ефективно використовувати свій майновий потенціал, а також визначення стратегій і найкращих практик підвищення ефективності використання майнового потенціалу.

Практичне значення Результати досліджень, проведених у кваліфікаційній роботі, мають практичне значення для розвитку та вдосконалення діяльності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна», а також для вдосконалення механізму формування та використання майнового потенціалу підприємства.

Інформаційна база дослідження сформована з наукових статей, тез, монографій, наукових праць вітчизняних та зарубіжних науковців, фінансової звітності підприємства ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за період 2022-2024 рр.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основна частина робота викладена на 110 сторінках комп'ютерного тексту. Робота містить 33 табл., 9 рис., 15 формул, список використаних джерел (81 найменування) та додатки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність майнового потенціалу та його значення

Сьогодні одним із глобальних викликів для сучасних підприємств є збереження конкурентоспроможності та активності в умовах постійно мінливого зовнішнього середовища. Цей виклик, як і цілий ряд подібних проблем, не є новим для сучасних підприємств. На нашу думку, однією з головних причин такої ситуації є нездатність оцінити економічний та майновий потенціал, який має підприємство, та управляти його розвитком.

Успішний розвиток бізнесу є результатом раціонального управління, заснованого на використанні інформації про можливості підприємства. Динаміка розвитку бізнесу залежить від можливостей підприємства. Отже, розвиток бізнесу визначається як економічним, так і майновим потенціалом підприємства. Крім того, діяльність економічного суб'єкта є складною системою, яка формалізується та описується показниками і спрямована на підтримку, а частіше - на збільшення його економічного потенціалу.

Хоча МСФЗ не дає чіткого визначення поняття «майновий потенціал», це поняття непрямо відображено у визначенні активу як ресурсу, що контролюється суб'єктом господарювання та має потенціал для створення майбутніх економічних вигод (Концептуальна основа МСФЗ, п.4.3 [10]).

Отже, потенціал активів (або майна) підприємства можна розуміти як сукупну виробничу здатність його активів створювати економічну цінність за умови безперервності діяльності.

Дослідження сутності майнового потенціалу проводилося багатьма зарубіжними та вітчизняними науковцями, зокрема: К. Марксом, В. Парето, К. Вікселем, О. Ореховою, В. Білошкурівським та іншими.

Розглянемо підходи різних науковців до визначення терміну майнового потенціалу у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Визначення поняття майновий потенціал науковцями

Автор	Визначення
Орехова О. [2, с. 45]	Майновий потенціал підприємства визначається як сукупність його матеріальних, нематеріальних та фінансових активів, що забезпечують економічне зростання та конкурентоспроможність підприємства в ринкових умовах.
Шварц І., Безмертна О., Краєвська А. [3, с. 113]	Власницький потенціал - це здатність майнового комплексу підприємства створювати, зберігати та ефективно використовувати активи для досягнення виробничої та фінансової стабільності, забезпечуючи розвиток підприємства в умовах конкурентного середовища.
Богма О., Ганечко І., В. Лимар [4, с. 59]	Економічний потенціал майна - це система матеріальних і нематеріальних елементів, здатних генерувати дохід і слугувати основою для оцінки вартості підприємства та інвестиційної привабливості.
Білошкурський. В [5, с. 192]	Потенціал майна - це сукупність ресурсів, що контролюються підприємством і функціонують у матеріальній, нематеріальній та фінансовій формах, використання яких дозволяє підприємству отримувати майбутні економічні вигоди у вигляді доходу, доданої вартості та прибутку.
Волков А. [6, с. 71]	Потенціал майна - це сукупність мобілізованих і потенційних виробничих активів, призначених для виробництва конкурентоспроможних продуктів з використанням наявних технологій, що забезпечують створення доданої вартості.
Кравченко В. [8, с. 75]	Майновий потенціал підприємства відображає ступінь розвитку та ефективного використання його матеріальних і нематеріальних ресурсів, що визначає здатність генерувати стабільні економічні результати.
Мельник О. [9, с. 59]	Потенціал майна підприємства - це динамічна характеристика здатності його активів приносити економічні результати в умовах мінливих зовнішніх і внутрішніх умов.

Продовження таблиці 1.1

Макрє К. [1, с. 33]	Потенціал власності виражає монопольну силу власності на отримання додаткової вартості з виробничих ресурсів, відображаючи економічну здатність власності генерувати дохід завдяки ексклюзивності.
Віксель К. [10, с. 199]	Потенціал майна та капіталу відображає їхню майбутню продуктивність, яка визначає їхню поточну вартість шляхом дисконтування - пов'язуючи потенціал активів із майбутніми економічними вигодами.

Джерело: розроблено автором на основі [1-10]

Таким чином, майновий потенціал підприємства - це сукупність можливостей, що надаються об'єктами майна, які контролюються підприємством в результаті минулих подій, функціонують у матеріальній, нематеріальній та фінансовій формах і які, при систематичному використанні в економічній діяльності, як очікується, принесуть економічні вигоди, включаючи синергетичний ефект, у майбутньому у вигляді чистого доходу, доданої вартості, чистого прибутку та власного капіталу. В той же час, майновий потенціал підприємства тісно пов'язаний з іншими функціональними складовими економічного потенціалу підприємства, такими як виробничим, трудовим, фінансовим, інвестиційним та інтелектуальним – формуючи його матеріально-вартісну основу.

Комплексна оцінка та управління майновим потенціалом дають змогу визначити ступінь використання ресурсів підприємства, виявити приховані резерви та обґрунтувати напрями інвестицій та модернізації. Отже, раціональна організація управління майновим потенціалом сприяє зміцненню загального економічного потенціалу підприємства, забезпеченню зростання його ринкової вартості та конкурентоспроможності.

Аналізуючи майновий потенціал конкретного підприємства серед інших підприємств галузі за його ключовими елементами, можна визначити рівень його

конкурентоспроможності і, таким чином, звести аналіз майнового потенціалу підприємства в ринкових умовах до аналізу його конкурентоспроможності. Отже, можна говорити про конкурентоспроможність потенціалу підприємства, яка розуміється як порівняльна комплексна оцінка стану найважливіших параметрів його потенціалу відносно обраних стандартів (подібних підприємств, галузей, світових аналогів).

При цьому певний рівень майнового потенціалу не можна вважати постійним. З точки зору конкурентоспроможності підприємства потенціал безпосередньо пов'язаний з цілями розвитку, а тому планування розвитку потенціалу підприємства передбачає низку етапів, таких як:

- оцінка структури, динаміки та ефективності використання виробничих ресурсів і можливостей підприємства, його частки або позиції на ринку;
- визначення рівня конкурентоспроможності основних видів продукції, самого підприємства та його сукупного капіталу;
- аналіз наявних виробничих резервів та втрат економічних ресурсів на підприємстві;
- вибір основної стратегії та тактики розвитку потенціалу підприємства;
- планування розвитку потенціалу підприємства з урахуванням обраних довгострокових цілей та наявних обмежень ресурсів;
- реалізація запланованих заходів, пов'язаних із забезпеченням економічного зростання та розвитком потенціалу підприємства.

Таким чином, конкурентоспроможність підприємства безпосередньо пов'язана із підвищенням рівня розвитку його потенціалу та його основних складових, і було б неправильно зводити дослідження економічного потенціалу підприємства виключно до окремих функціональних потенціалів. Оскільки підприємство функціонує в ринковій макросистемі, очевидно, що розвиток кожного компонента економічного

потенціалу необхідно розглядати у взаємозв'язку з ринковим потенціалом (характеризується потужністю, ефективністю, рівнем і темпами розвитку), потенціалом конкурентів і державним потенціалом.

1.2. Структурні компоненти та класифікація майнового потенціалу

До майнового потенціалу підприємства входить сукупність об'єктів майна, технологічно та організаційно об'єднаних для виробництва певного виду продукції або виконання певного виду послуг. Інакше, кожен майновий комплекс - це матеріально-технічна база для здійснення певного бізнес-процесу зі своїми входами та виходами. У складі майнового комплексу є рухоме і нерухоме майно, яке в свою чергу підрозділяється на майнові групи: будівлі, споруди, машини, обладнання тощо (рис. 1.1).

Інформація щодо активів підприємства та його фінансових ресурсів аналізується у двох основних аспектах: бухгалтерському та управлінському. Бухгалтерський аспект відображає стан балансу активів підприємства і його фінансових ресурсів, тоді як управлінський зосереджується на їхній формі (зокрема, продуктивній, товарній або розрахунково-грошовій) і значенні для підприємницької діяльності. Оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства базується на мінімізації витрат активів у процесі господарської діяльності на одиницю виробленої продукції, а також на забезпеченні мінімальних залишків постійно закріплених активів у балансі підприємства, які водночас сприяють досягненню максимальних обсягів виробничо-господарської діяльності.

Таким чином, єдність виробленої продукції або виконуваних послуг є критерієм групування майнових об'єктів в операційні майнові комплекси.

Підприємство як сукупний майновий комплекс інтегрує кілька операційних майнових комплексів. Причому операційні майнові комплекси мають зони, що

перетинаються, оскільки деякі майнові об'єкти можуть одночасно використовуватися при виробництві декількох продуктів або при виконанні декількох видів послуг.

Рис. 1.1. Структура майна підприємства

Джерело: розроблено автором на основі [11]

Майнові об'єкти включають одиниці основних засобів, кожна з яких потребує окремого обліку за ПСБО або ж за МСФЗ. Вагоме значення у процесі організації управління майновим комплексом є систематизація та класифікація майнових засобів.

Для ефективного функціонування підприємства в майбутньому процес формування активів має бути ретельно продуманим і спрямованим на досягнення

чітко визначених цілей. Головне завдання створення активів компанії полягає у виявленні та задоволенні потреб в окремих видах активів для підтримки операційної діяльності, а також в оптимізації їх складу для забезпечення максимально вигідних умов економічної діяльності. Відповідно до цієї мети, процес формування активів компанії базується на таких ключових принципах:

1) Орієнтація на перспективи розвитку та можливості диверсифікації бізнес-операцій. На початкових етапах створення бізнесу формування активів підкоряється основній меті розвитку господарської діяльності. Варто враховувати, що на стартових стадіях життєвого циклу бізнесу обсяги операцій можуть збільшуватися значними темпами (за умови правильного позиціонування на ринку). Тому активи, сформовані на цьому етапі, повинні мати резервний потенціал, який дозволить забезпечити зростання виробництва та розширення видів діяльності в майбутньому.

2) Підтримання балансу між обсягами та структурою сформованих активів та обсягами виробництва і реалізації продукції. Досягти такого балансу необхідно під час розробки бізнес-плану, що передбачає чітке визначення потреби у певних типах активів для успішного функціонування.

3) Формування оптимальної структури активів з точки зору ефективності економічної діяльності. Цей принцип спрямований не лише на забезпечення повноцінного використання кожного виду активів, але й на максимізацію їхньої загальної потенційної прибутковості. Реалізація цих принципів дозволить створити основу для ефективної та стабільної діяльності підприємства у довгостроковій перспективі.

Цей процес оптимізації відбувається у три етапи:

Перший етап передбачає оптимізацію співвідношення між загальною сумою основних засобів та оборотних коштів, які використовуються компанією у своїй операційній діяльності.

На другому етапі оптимізується співвідношення між активною та пасивною частинами необоротних активів. Активна частина необоротних активів включає машини, механізми та обладнання, що безпосередньо використовуються у технологічному виробничому процесі. Пасивна частина необоротних операційних активів включає будівлі та приміщення, машини та обладнання, що використовуються в управлінні операційною діяльністю, а також нематеріальні активи, що використовуються в операційному процесі.

Третій етап передбачає оптимізацію співвідношення між трьома основними видами оборотних активів - сумою запасів товарів і матеріалів; сумою дебіторської заборгованості; сумою грошових активів.

Активи компанії класифікуються за різними критеріями.

На рис. 1.2 представлено класифікацію майнових об'єктів підприємства за різними критеріями.

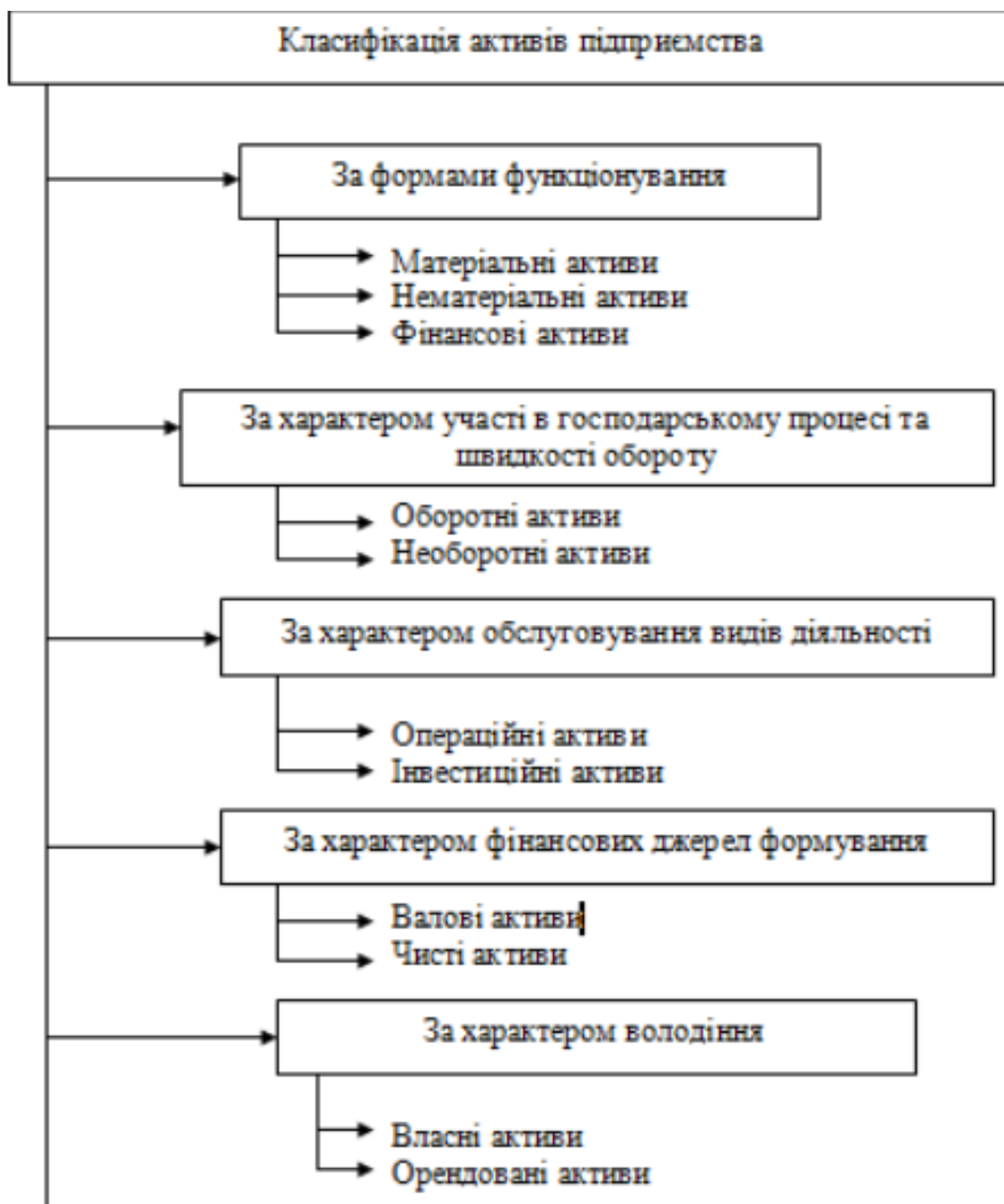
Активи поділяються за їхньою функціональною формою наступним чином:

1) За формою функціонування:

– Матеріальні активи охоплюють ресурси з фізичною формою, які знаходяться у володінні підприємства. До цієї категорії належать такі об'єкти, як основні засоби, незавершені капітальні інвестиції, обладнання, виробничі матеріали та сировина, витратні матеріали, незавершене виробництво та інші подібні ресурси.

– Нематеріальні активи, що не мають фізичної форми, але є важливою складовою господарської діяльності, спрямованої на отримання прибутку. Сюди включають: права на використання природних ресурсів, патенти на винаходи, ноу-хау (сукупність технічних, технологічних, управлінських, комерційних знань, оформлених у документальному вигляді), права на виробничі моделі, торговельні марки (символи, дизайни або назви компаній), права на використання програмного забезпечення, гудвіл (різниця між ринковою вартістю та балансовою вартістю активів компанії) та інші подібні об'єкти інтелектуальної власності.

– Фінансові активи, що характеризуються фінансовими інструментами, що належить або утримуються компанією. До цієї групи належать грошові кошти в національній та іноземній валюті, облігації, короткострокові і довгострокові фінансові інвестиції.

Рис. 1.2. Структура майна підприємства

Джерело: розроблено автором на основі [12]

2) За участю в економічній діяльності та швидкістю обороту:

– Поточні (оборотні) активи – це сукупний обсяг матеріальних і нематеріальних ресурсів підприємства, які використовуються для забезпечення поточної операційної діяльності й повністю споживаються протягом одного виробничого або комерційного циклу. До них входять запаси сировини, напівфабрикатів і витратних матеріалів, незавершене виробництво, готова продукція, дебіторська заборгованість, грошові активи як у національній, так і в іноземній валюті, короткострокові фінансові інвестиції та авансові платежі.

– Необоротні активи включають довгострокову вартість майна компанії, яке використовується багаторазово в господарській діяльності та поступово передає свою вартість на створювану продукцію. До цієї категорії належать основні засоби, нематеріальні активи, незавершені капітальні вкладення, обладнання, довгострокові фінансові інвестиції та інше майно аналогічного характеру.

3) За характером обслуговування окремих видів діяльності виділяють такі активи:

– Операційні активи - це сукупність майнових цінностей, які використовуються у виробничо-комерційній (операційній) діяльності підприємства з метою отримання операційного прибутку. До таких активів належать: виробничі основні засоби, нематеріальні активи для забезпечення операційної діяльності, а також оборотні операційні активи за винятком короткострокових фінансових вкладень.

– Інвестиційні активи характеризують сукупність майнових цінностей підприємства, що задіяні у його інвестиційній діяльності. Це, зокрема, незавершені капітальні вкладення, устаткування, а також довго- та короткострокові фінансові вкладення.

4) За характером фінансових джерел формування активів виділяють:

– Валові активи - це загальна сукупність майнових цінностей (активів) підприємства, сформованих як за рахунок власного, так і позикового капіталу.

– Чисті активи - це вартість майнових цінностей підприємства, сформованих виключно з його власного капіталу.

5) За характером володіння поділяють:

– Власні активи.

– Активи, взяті в оренду (лізинг).

6) За ступенем ліквідності активів розрізняють:

– Абсолютно ліквідні активи - це грошові кошти в національній або іноземній валюті, які не потребують реалізації.

– Високоліквідні активи - це активи, які можуть бути швидко переведені в грошову форму (до одного місяця) без втрати ринкової вартості для забезпечення поточних платежів. До них належать короткострокові фінансові вкладення та короткострокова дебіторська заборгованість.

– Середньоліквідні активи - це форми дебіторської заборгованості (окрім короткострокової та безнадійної), а також запаси готової продукції для реалізації.

– Слаболіквідні активи - це такі види активів, які можуть бути конвертовані в грошову форму протягом тривалого часу (від шести місяців і більше) без втрати ринкової вартості. До них належать запаси сировини, напівфабрикатів, МШП, основні засоби, незавершені капітальні вкладення, устаткування та довгострокові фінансові вкладення. 5. Неліквідні активи - це види активів, які не можуть бути реалізовані самостійно. Сюди відносять безнадійну дебіторську заборгованість, витрати майбутніх періодів, а також збитки поточних і минулих років.

1.3. Методологічні основи оцінювання ефективності використання майнового потенціалу

Методологічна основа оцінки майнового потенціалу включаєв себе як кількісні, так і якісні показники: загальну вартість майнового комплексу, частку активних активів у загальній вартості майна, коефіцієнти оновлення та вибуття основних засобів, рентабельність активів, частку нематеріальних активів у структурі балансу підприємства [13, с.42].

Для оцінки майнового потенціалу використовуються різні характеристики, які дозволяють аналізувати його склад, структуру та ефективність використання [14, с.97].

У процесі функціонування підприємства величина активів, їх структура зазнають постійних змін. Найбільш загальне уявлення про якісні зміни, що відбулися в структурі коштів та їх джерел, а також динаміку цих змін можна отримати за допомогою вертикального та горизонтального аналізу звітності.

Вертикальний аналіз показує структуру коштів підприємства та їх джерел. Вертикальний аналіз дозволяє перейти до відносних оцінок і проводити господарські порівняння економічних показників діяльності підприємств, що розрізняються за величиною використаних ресурсів, згладжувати вплив інфляційних процесів, що спотворюють абсолютні показники фінансової звітності.

Горизонтальний аналіз звітності полягає в побудові однієї або декількох аналітичних таблиць, в яких абсолютні показники доповнюються відносними темпами зростання (зниження). Ступінь агрегованості показників визначається аналітиком. Як правило, беруться базисні темпи зростання за ряд років (суміжних періодів), що дозволяє аналізувати не тільки зміну окремих показників, але і прогнозувати їх значення.

Горизонтальний і вертикальний аналізи взаємодоповнюють один одного. Тому на практиці нерідко будують аналітичні таблиці, що характеризують як структуру бухгалтерської звітності, так і динаміку окремих її показників. Обидва ці види аналізу особливо цінні при міжгосподарських порівняннях, оскільки дозволяють порівнювати звітність різних за видом діяльності та обсягами виробництва підприємств.

Так, темпи зміни активів обчислюються за формулою:

$$T_a = \frac{A_t - A_{t-1}}{A_{t-1}} * 100\%$$

де A_t та A_{t-1} – вартість активів відповідно на кінець та початок періоду.

Результати вертикального та горизонтального аналізів допомагають визначити ключові тенденції у структурі активів, оцінити їхню достатність та стабільність, а також слугують базою для подальшого обчислення аналітичних коефіцієнтів.

Для глибокої діагностики стану майнового потенціалу підприємства, окрім горизонтального та вертикального аналізів використовуються коефіцієнти, що характеризують технічний стан активів, інтенсивність їх відтворення та ефективність їх використання у процесі господарської діяльності.

Серед найпоширеніших показників є наступні:

1) коефіцієнт зносу

$$K_{zn} = \frac{З_n}{ОЗ_п}$$

де $З_n$ - знос основних засобів;

$ОЗ_п$ – первісна вартість основних засобів.

Коефіцієнт зносу основних засобів відображає частку вартості основних засобів, яка була перенесена на готову продукцію. Високим вважається рівень зносу, якщо цей коефіцієнт перевищує 0,5. Менші значення показника свідчать про кращий технічний стан основних засобів.

2) коефіцієнт придатності

$$K_{\text{п}} = \frac{OЗ_{\text{з}}}{OЗ_{\text{п}}}$$

де $OЗ_{\text{з}}$ – залишкова вартість основних засобів.

Відображає, яка частина основних засобів залишається придатною для використання і ще не списана на витрати діяльності. Чим вище значення цього показника, тим кращий технічний стан основних засобів.

3) Коефіцієнти введення:

$$K_{\text{вв}} = \frac{OЗ_{\text{введ}}}{OЗ_{\text{к.п.}}}$$

де $OЗ_{\text{введ}}$ – вартість введених у дію основних засобів;

$OЗ_{\text{к.п}}$ – первісна вартість ОЗ на кінець періоду

Відображає частку нових основних засобів, введених в експлуатацію за визначений період. Чим більший коефіцієнт, тим швидшими є темпи оновлення матеріально-технічної бази підприємства, що сприятливо впливає на майновий потенціал та технічний рівень виробництва.

4) Коефіцієнт вибуття:

$$K_{\text{виб}} = \frac{OЗ_{\text{виб}}}{OЗ_{\text{к.п}}}$$

де $OЗ_{\text{виб}}$ - вартість вибулих основних засобів;

$OЗ_{\text{к.п}}$ - первісна вартість ОЗ на початок періоду

Визначає частку вартості основних засобів, що вибули протягом аналізованого періоду, у загальній вартості основних засобів на початок даного періоду.

5) коефіцієнт приросту:

$$K_{\text{прир}} = \frac{OЗ_{\text{кп}} - OЗ_{\text{пп}}}{OЗ_{\text{п.р}}}$$

де $OЗ_{\text{кп}}$ – вартість основних засобів на кінець періоду;

$OЗ_{\text{кп}}$ – вартість основних засобів на початок періоду

Коефіцієнт приросту відображає, як змінилася загальна вартість основних засобів підприємства протягом звітного періоду, показуючи їхнє збільшення або зменшення.

б) коефіцієнт частки

$$K_{\text{частки}} = \frac{OZ_{\text{активної частини}}}{OZ_{\text{загальні}}}$$

де ОЗ активної частини – вартість активної частини основних засобів на кінець періоду (машини, обладнання, транспорт, інструменти);

ОЗ загальні – вартість усіх основних засобів.

Коефіцієнт частки відображає, яку частину в структурі основних засобів займає активна складова. Це саме ті засоби, які безпосередньо залучені у виробничий процес і впливають на продуктивність підприємства.

До оцінки результативності використання майна розраховують показники віддачі, місткості, рентабельності та оборотності активів:

7) віддача

$$V_{OZ} = \frac{V_{п}}{OZ}$$

де $V_{п}$ - річний обсяг випущеної продукції;

ОЗ - середньорічна вартість ОЗ

Відображає, скільки гривень доходу припадає на одну гривню вартості основних засобів. Чим вищим є коефіцієнт віддачі, тим ефективніше використовуються основні засоби підприємства, тобто досягається більша віддача від кожної вкладеної гривні в майно.

8) місткість

$$M_{OZ} = \frac{\bar{1}}{V_{OZ}}$$

Демонструє, яка сума основних засобів (у грошовому еквіваленті) припадає на кожну гривню виготовленої продукції.

9) рентабельність

$$R_{oz} = \frac{\Pi}{OZ} \times 100$$

де Π – прибуток, OZ – середньорічна вартість

Оцінка якості потенціалу активів охоплює аналіз значущих і структурних змін у складі активів, які відображають напрямок розвитку компанії.

Основними якісними характеристиками виступають:

– Технологічне оновлення, що включає збільшення частки сучасного обладнання, впровадження автоматизованих ліній, зменшення ступеня зносу основних засобів, а також появу нематеріальних активів, таких як програмне забезпечення, патенти чи бренди.

– Зміни в структурі майнового комплексу, спрямовані на оптимізацію співвідношення між оборотними та необоротними активами і перехід до більш мобільної структури капіталу.

– Розвиток інноваційного потенціалу шляхом формування нових складових, таких як інтелектуальні, інформаційні та організаційні ресурси.

– Поліпшення фінансово-економічних показників, що виявляється у зростанні частки власного капіталу та підвищенні рентабельності активів.

Якісні зміни також знаходять відображення у показниках технічного стану й ефективності активів. Наприклад, скорочення коефіцієнта амортизації разом із зростанням рентабельності капіталу свідчать про реальне оновлення майнового комплексу та покращення рівня використання його потенціалу.

Для узагальненої оцінки рівня розвитку майнового потенціалу підприємства, окрім розрахунку окремих коефіцієнтів технічного стану, відтворення та ефективності використання активів, застосовують інтегральний підхід [16, с.12]. Його основна ідея полягає у тому, що часткові показники, отримані на попередніх етапах аналізу (зокрема, коефіцієнти зносу, оновлення, віддачі, рентабельності, оборотності

тощо), нормалізують і приводять до порівнянного вигляду за допомогою процесу нормування та зважування. На основі цих дій формується єдиний інтегральний показник майнового потенціалу, що забезпечує комплексну оцінку його стану та ефективності використання. Створення такого індикатора включає стандартизацію показників і встановлення їх вагових коефіцієнтів відповідно до їхньої важливості у загальній структурі потенціалу. У своїй найбільш загальній формі інтегральний показник майнового потенціалу визначається за відповідною формулою:

$$I_{\text{мп}} = \sum_{i=1}^n w_i \times N_i$$

де N_i - нормовані (безрозмірні) значення часткових показників, а W_i — вагові коефіцієнти, що відображають їх відносну важливість [17].

Нормалізація показників здійснюється за шкалою від 0 до 1: максимальне значення 1 відповідає найкращому результату серед порівняних компаній або еталонному рівню, а значення 0 вказує на найгірший результат.

Значення, отримане за комплексним показником, показує ступінь розвитку та ефективність використання потенціалу власного капіталу компанії.

Побудова цього показника базується на стандартизації окремих показників та визначенні їх вагових коефіцієнтів відповідно до їх важливості в загальній структурі потенціалу.

Інтегрований підхід має переваги, оскільки він синтезує результати горизонтального та вертикального аналізу, перетворюючи окремі показники в єдину кількісну оцінку; забезпечує порівнянність між компаніями в межах однієї галузі; поєднує кількісні характеристики (технічний стан, ефективність) з якісними аспектами розвитку майнового середовища (оновлення, модернізація, зміни структури активів).

Завдяки цьому інтегрований показник є ефективним інструментом для діагностики стану, тенденцій та потенціалу підвищення ефективності використання майнового потенціалу компанії.

Підсумовуючи, оцінювання майнового потенціалу підприємства здійснюється послідовно за кількома етапами. Спершу проводять вертикальний і горизонтальний аналіз, щоб визначити структуру активів та простежити їх динаміку. Далі використовується система коефіцієнтів, яка дозволяє оцінити технічний стан, ефективність функціонування підприємства та його фінансові можливості. Завершальним етапом є якісна оцінка, що узагальнює отримані результати, виявляє ключові тенденції та визначає перспективні напрями розвитку. Поєднання цих підходів утворює об'єктивну методичну базу для подальшого практичного аналізу стану та ефективності використання майнового потенціалу підприємства.

Висновки до розділу 1

Майновий потенціал підприємства - це сукупність можливостей, що надаються об'єктами майна, які контролюються підприємством в результаті минулих подій, функціонують у матеріальній, нематеріальній та фінансовій формах і які, при систематичному використанні в економічній діяльності, як очікується, принесуть економічні вигоди, включаючи синергетичний ефект, у майбутньому у вигляді чистого доходу, доданої вартості, чистого прибутку та власного капіталу.

До майнового потенціалу підприємства входить сукупність об'єктів майна, технологічно та організаційно об'єднаних для виробництва певного виду продукції або виконання певного виду послуг.

Активи поділяються за їхньою функціональною формою наступним чином: за формою функціонування; за участю в економічній діяльності та швидкістю обороту;

за характером обслуговування окремих видів діяльності; за характером фінансових джерел формування; за характером володіння поділяють, за ступенем ліквідності.

Методологічна основа оцінки майнового потенціалу включаєв себе як кількісні, так і якісні показники: загальну вартість майнового комплексу, частку активних активів у загальній вартості майна, коефіцієнти оновлення та вибуття основних засобів, рентабельність активів, частку нематеріальних активів у структурі балансу підприємства.

Вертикальний аналіз показує структуру коштів підприємства та їх джерел. Вертикальний аналіз дозволяє перейти до відносних оцінок і проводити господарські порівняння економічних показників діяльності підприємств, що розрізняються за величиною використаних ресурсів, згладжувати вплив інфляційних процесів, що спотворюють абсолютні показники фінансової звітності.

Горизонтальний аналіз звітності полягає в побудові однієї або декількох аналітичних таблиць, в яких абсолютні показники доповнюються відносними темпами зростання (зниження). Ступінь агрегованості показників визначається аналітиком. Як правило, беруться базисні темпи зростання за ряд років (суміжних періодів), що дозволяє аналізувати не тільки зміну окремих показників, але і прогнозувати їх значення.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ЯКОБЗ ДАУ ЕГБЕРТС УКРАЇНА»

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» входить до складу міжнародної групи Jacobs Douwe Egberts Peet's (JDE Peet's) — провідної глобальної компанії, що спеціалізується виключно на виробництві кави та чаю.

Jacobs Douwe Egberts – це: 100% портфелю – кава та чай, з-поміж більше 50 відомих брендів, таких як Jacobs, L'OR, Carte Noire, Tassimo, Moccona, Maxwell House, Senseo, Douwe Egberts, Kenco, Pilao, Gevalia, Super, TiOra та інші. Її продукція представлена у більш ніж 100 країнах світу, забезпечуючи мільйони людей якісною кавою щодня.

На ринку в Україні переважають наступні торгівельні бренди – Jacobs, Nescafe, MacCoffee, Ambassador, Lavazza, Чорна Карта та Кава зі Льова.

В Україні бренд Jacobs займає одну з провідних позицій серед кавової продукції та асоціюється з високою якістю, насиченим смаком і особливим ароматом. Компанія активно працює над популяризацією культури споживання кави, впровадженням міжнародних стандартів якості та підтримкою сталого виробництва.

Компанія була заснована 25 березня 2015 року в місті Тростянець Сумської області. Ця подія стала важливим кроком у розширенні міжнародної присутності бренду Jacobs. Основний напрям діяльності компанії зосереджено на виробництві та дистрибуції продукції бренду Jacobs, а також інших преміальних марок на території України. Така стратегія дозволяє компанії утримувати провідні позиції на ринку напоїв.

Власником підприємства є Jacobs Douwe Egberts International B.V., зареєстрована в Нідерландах. Вона володіє 100% статутного капіталу компанії, який

становить 10 587 905,95 грн [18]. Основними інвесторами виступають міжнародні бенефіціари, які сприяють стратегічному розвитку компанії. Управління здійснюється професійною командою, яку очолює генеральний директор Павло Олександрович Варчук, а також головний бухгалтер Олена Андріївна Тимофєєва, що відповідальні за реалізацію корпоративної стратегії та досягнення фінансових цілей.

Основним видом діяльності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» є КВЕД-2010 клас 46.37 – Оптова торгівля кавою, чаєм, какао та прянощами. Додатковими є - 10.83 – Виробництво чаю та кави, 77.39 – Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н. в.і.у. та інші.

Підприємство ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» класифікується як велике за розмірами, адже станом на 2024 рік чисельність його працівників становила 333 особи.

Організаційна структури компанія розподілена між підрозділами у м.Тростянець та м. Київ. Розподіл можна бачити у табл.2.1 та 2.2.

Таблиця 2.1

Кількість працівників компанії у розрізі підрозділів у м. Тростянець

Відділ	Кількість співробітників
Відділ мережі постачання	198
Відділ фінансів	1
Відділ управління персоналом	3
Відділ закупівель	1
Всього, осіб	203

Джерело: розроблено автором на основі [19, 20]

Структура персоналу відрізняється між м. Тростянець та м. Київ, що обумовлене фактором, що м. Київ виступає центральним офісом, що виконує роль адміністративного-управлінського центру, в той час, Тростянець виконує функцію виробничо-логістичного майданчику, саме тому переважна частина персоналу представлена працівниками, що залучені до операційного циклу.

Таблиця 2.2

Кількість працівників компанії у розрізі підрозділів у м. Київ

Відділ	Кількість співробітників
Адміністрація	2
Відділ стратегічних досліджень ринку та смаків споживачів	2
Відділ фінансів	23
Відділ управління персоналом	15
Відділ інформаційних систем	5
Юридичний відділ	2
Відділ маркетингу	11
Відділ закупівель	10
Відділ споживання поза межами дому	9
Відділ дослідження та розвитку	2
Відділ збуту	26
Відділ мережі постачання	23
Всього, осіб	130

Джерело: розроблено автором на основі [19, 20]

Відділ мережі постачання займає 66% від всієї кількості співробітників, що є типовим економічно доцільним поділом для компанії, що здійснює діяльність у сфері виготовлення, дистрибуції та продажу кавової продукції. Головна операційна функція компанії полягає у забезпеченні безперебійного постачання продукції до торгових мереж, що потребує значної кількості робітників, залучених до логістики, транспортування, складування та контролю товарних запасів.

Чистий дохід від реалізації продукції перевищив 4.6 млрд грн [19], що підкреслює високий рівень ефективності роботи компанії. Вона функціонує як товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ), забезпечуючи гнучкість у прийнятті управлінських рішень та обмеження відповідальності її учасників. Власність компанії є приватною і повністю знаходиться в руках міжнародного інвестора, що дозволяє їй інтегруватися з глобальними ринками.

Кавова та чайна галузь в Україні демонструє динамічний розвиток із великим потенціалом зростання, хоча конкурентне середовище залишається доволі високим. На діяльність компаній цієї галузі значний вплив мають макроекономічні фактори, такі як інфляція, купівельна спроможність населення та обмеження в логістиці. Попри

це, ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» утримує лідерські позиції завдяки сильному бренду, масштабам своєї діяльності та розвиненій логістичній інфраструктурі.

На рис. 2.1 можна побачити, що імпорту кави почав рости після початку повномасштабного вторгнення на 9,6% у 2023 році, та за 8 місяців 2024 року також спостерігається стабілізація імпорту та збільшення обсягів на 25,9%.

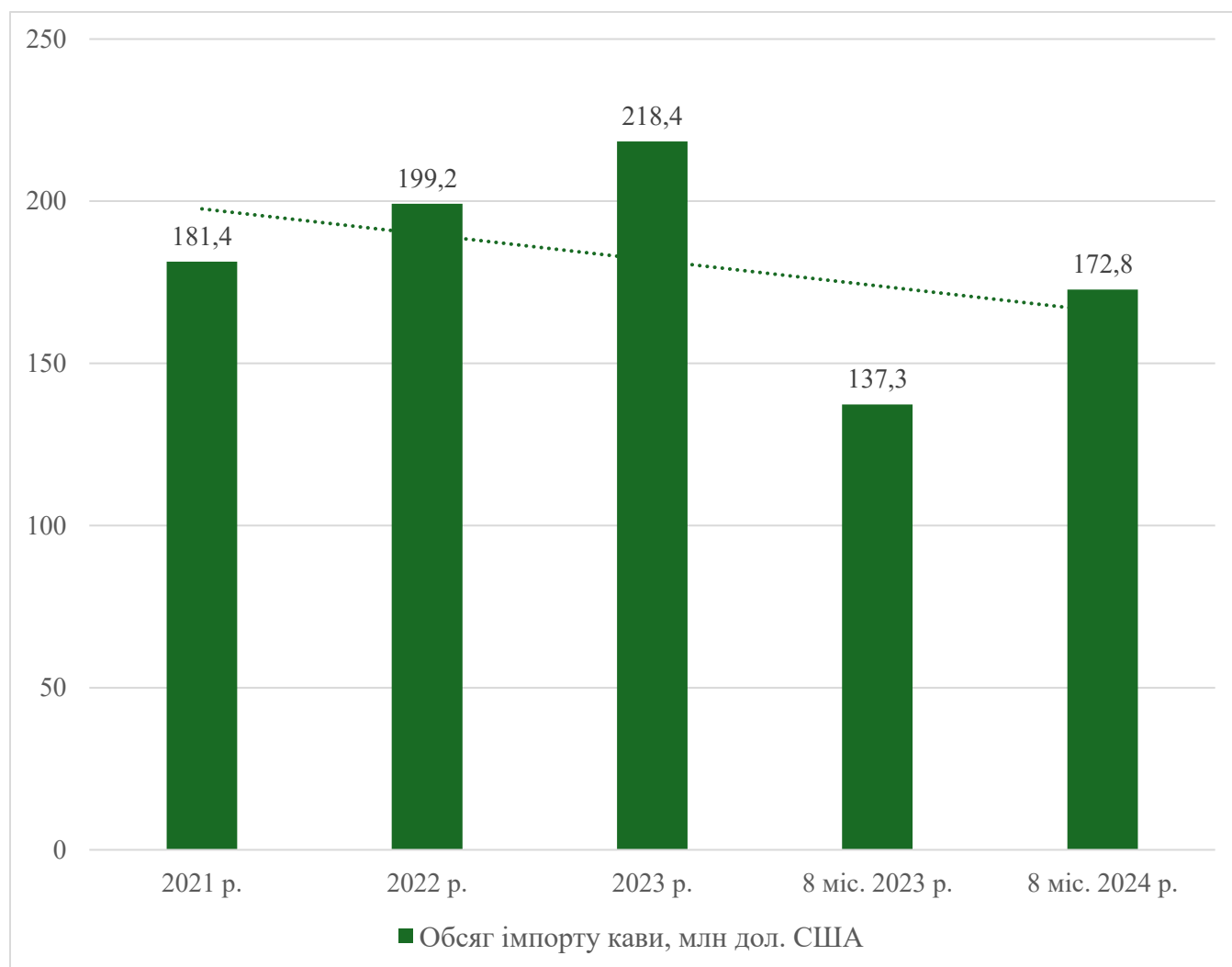

Рис. 2.1. Обсяги імпорту кави в Україні за 2021-2024 рр., млн. дол. США

Джерело: розроблено автором на основі [22]

На рис. 2.2 видно, що протягом 2023-2024 років кількість імпортованої кави стабільно зростає та майже досягнув довоєнного рівня імпорту.

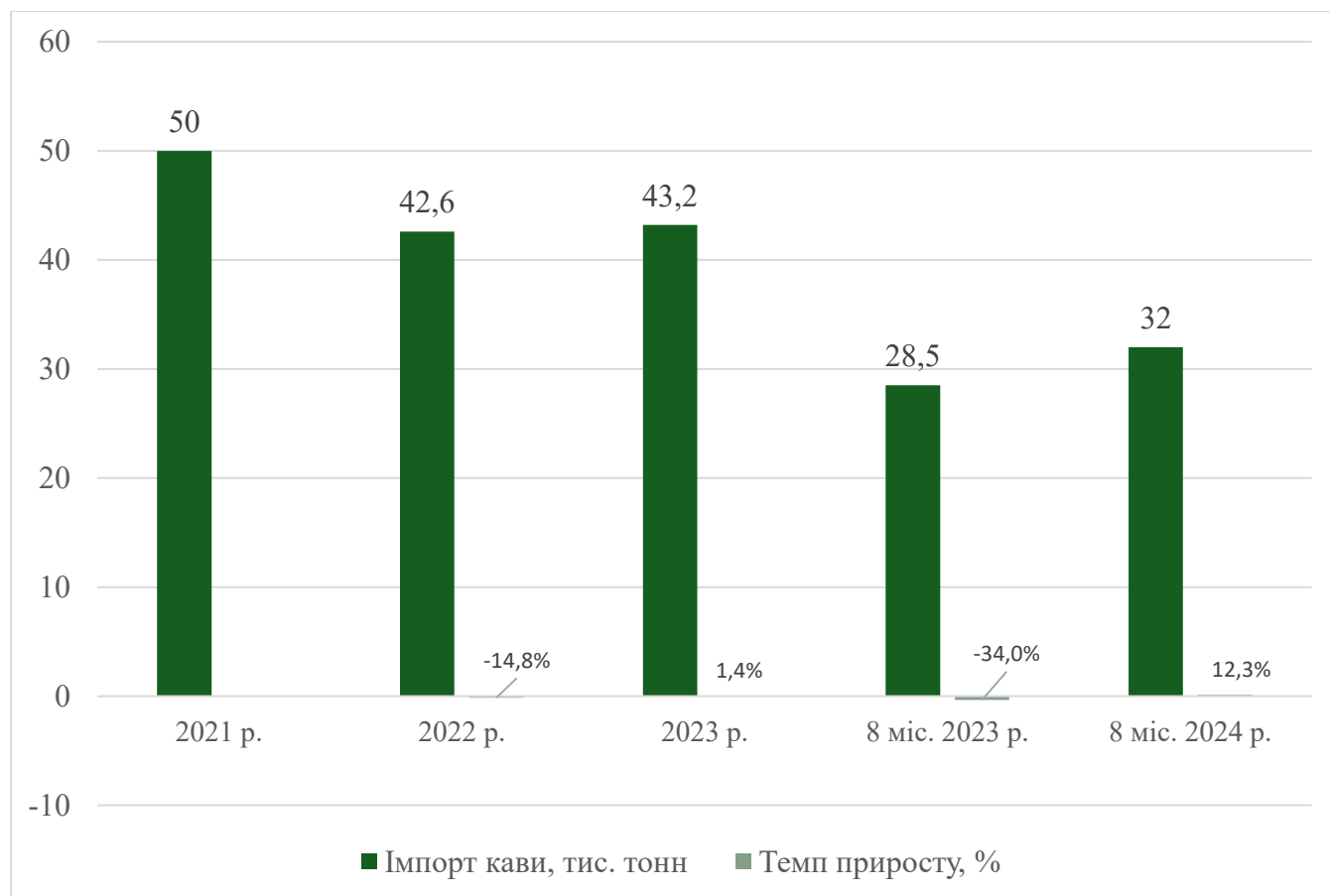

Рис. 2.2. Динаміка обсягів доходів на ринку розчинної кави в Україні за 2021-2024 рр., млн. дол. США

Джерело: розроблено автором на основі [22]

На рис. 2.3 можна побачити рейтинг брендів від Ukrainian Busines Award 2023 року. ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» з брендом Jacobs посідає 4 місце, що свідчить про сильну позицію компанії на ринку.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Якобз Дау Егбертс Україна» є дочірньою компанією міжнародної корпорації J.D. & G. F. Duhamel & Son, одного з найбільших світових виробників кави. Кава, що постачається в Україну, в основному походить з європейських виробничих потужностей JDE, розташованих у Нідерландах, Польщі та Німеччині, де виробляються основні бренди компанії, такі як

Jacobs, L'OR, Carte Noire та Tassimo. Зелені кавові зерна, що постачаються на ці заводи, закупаються у провідних країн-виробників виробників – Бразилії , В'єтнаму, Індонезії, Колумбії та Ефіопії – через глобальні торгові компанії [25].

Рис. 2.3. Рейтинг брендів компаній, що займаються продажем кави за версією Ukrainian Business Award за 2023 рік

Джерело: розроблено автором на основі [22]

Українська дочірня компанія використовує модель імпорту та дистрибуції готової продукції, що забезпечує стабільну якість та централізоване управління виробництвом.

Ринок збуту ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» охоплює всю територію України, за винятком тимчасово окупованих територій. Значна частина продукції реалізується через загальнонаціональну дистриб'юторську мережу, ключовими партнерами якої є АТБ, Сільпо, Varus, Novus, Metro Cash&Carry, Auchan та інші роздрібні мережі. Компанія також активно співпрацює з регіональними та місцевими дистриб'юторами, щоб забезпечити доступність продукції у менших місцевих районах.

Окремим каналом є онлайн-торгівля, де продаються популярні сорти кави та кава преміум-класу (зокрема, сегмент L'OR та капсульні продукти). Крім того, частина продукції постачається до сегменту HoReCa через авторизованих партнерів та дистриб'юторів, які постачають продукцію до кав'ярень, готелів, ресторанів та офісних центрів [26].

2.2. Аналіз ефективності господарської діяльності та активів підприємства

Активи компанії – це економічні ресурси у вигляді матеріальних і нематеріальних активів, які використовуються в господарській діяльності для отримання економічних вигод. Сукупність активів формує майнову базу компанії і визначає її майновий потенціал, тобто здатність забезпечувати виробничі та логістичні процеси, підтримувати операційну діяльність і отримувати прибуток. Рациональна структура активів і динаміка їх розвитку є ключовими характеристиками ефективного використання майнового потенціалу [27, с.119].

У табл. 2.3 було проведено аналіз динаміки активів ТОВ« Якобз Дау Егбертс Україна» у 2022-2024 роках.

Провівши аналіз активів підприємства у табл. 2.3, можна зробити висновки, що у 2022-2025 роках ТОВ« Якобз Дау Егбертс Україна» демонструвало стійку тенденцію до нарощення майнового комплексу. Станом на 31.12.2022 року ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» вартість активів становила 1,626,592 тис. грн. За 2023 рік обсяг активів збільшився на 764,791 тис. грн., (на 47%) та 31.12.2023 року становив 2,391,383 тис. грн. У 2024 році обсяг активів збільшився ще на 15.8%, і станом на 31.12.2024 досягли 2,769,789 тис. грн. Загалом за досліджуваний період активи демонстрували позитивну і рівномірну динаміку, що є ознакою зміцнення майнового потенціалу.

Таблиця 2.3

Динаміка активів ТОВ« Якобз Дау Егбертс Україна » за 2022-2024 рр, станом на кінець року, тис. грн

Назва рядка	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення 2023–2022 рр.	Абсолютне відхилення 2024–2023 рр.	Відносне відхилення 2023–2022 рр., %	Відносне відхилення 2024–2023 рр., %
I. Необоротні активи:	564,870	781,275	949,627	216,405	168,352	38.3%	21.5%
Нематеріальні активи	2,250	1,261	612	(989)	(649)	-44.0%	-51.5%
Основні засоби	474,870	667,158	858,603	192,288	191,445	40.5%	28.7%
Довгострокова дебіторська заборгованість	3,222	3,222	3,222	-	-	0%	0%
Відстрочені податкові активи	47,319	31,833	25,026	(15,486)	(6,807)	-32.7%	-21.4%
Інші непоточні нефінансові активи	37,209	77,801	62,164	40,592	(15,637)	109.1%	-20.1%
II. Оборотні активи:	1,061,393	1,606,139	1,819,365	544,746	213,226	51.3%	13.3%
Поточні запаси	397,569	442,706	664,643	45,137	221,937	11.4%	50.1%
Дебіторська заборгованість	547,307	533,832	582,046	(13,475)	48,214	-2.5%	9.0%
Гроші та їх еквіваленти	45,949	522,257	491,183	476,308	(31,074)	1036.6%	-5.9%
Інші поточні нефінансові активи	67,135	92,468	81,493	25,333	(10,975)	37.7%	-11.9%
Поточні податкові активи	3,433	14,876	-	11,443	(14,876)	333.3%	-100.0%
Витрати майбутніх періодів	329	3,969	797	3,640	(3,172)	1106.4%	-79.9%
Усього	1,626,592	2,391,383	2,769,789	764,791	378,406	47.0%	15.8%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Структурний аналіз активів показує, що обсяг оборотних активів у підприємства є дещо більшим, ніж необоротних, що відповідає специфіці діяльності підприємства. Зростання оборотних активів у 2022-2024 роках зумовлене збільшенням поточних запасів та дебіторської заборгованості. У 2022 році обсяг оборотних активів 1061393 тис. грн. у 2023 році він збільшився на 51,3% до 1606139 тис. грн., а у 2024 році, збільшився на 13,3%, до 1819365 тис. грн.

Необоротні активи теж поступово збільшувались. Обсяг необоротних активів за 2023 рік збільшилися з 564870 тис. грн. до 781275 тис. грн. (на 38,3%), а у 2024 році, збільшився ще на 21,5%, до 949627 тис. грн. Основну частину необоротних активів займають Основні засоби. Вартість основних засобів у аналізованому періоді постійно зростали, насамперед за рахунок первісної вартості, що обумовлені регулярними закупівлями обладнання. Обсяг основних засобів активів за період 2022-2024 років збільшився з 474870 тис. грн. у 2022 році, до 667158 тис. грн. у 2023 році, та у 2024 році до 858,603

Далі проведемо аналіз структури активів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у 2019-2021 роках. Аналіз структури активів підприємства наведено в табл. 2.4.

Згідно структури, питома вага оборотних активів в межах аналізованого періоду коливалась в межах 65-67%, тоді як необоротні активи становили 33-35%. Можна зробити висновок, що діяльність підприємства базується на товарних запасах (виробничі, готова продукція та товари), матеріальна база оновлюється поступово, без різких структурних змін.

У структурі оборотних активів найбільшу питому вагу займає дебіторська заборгованість, частка якої станом на 31.12.2022 становила 34%, а станом на 31.12.2023 знизилась до 22%. Станом на 31.12.2024 вона знову зросла до 21%, що свідчить про коливання обсягів продажів та умов розрахунків з торгівельними мережами.

Таблиця 2.4

**Динаміка структури активів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»
за 202-2024 рр., станом на кінець року, у %**

Показник	Структура, %			Абсолютне відхилення	
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2023–2022 рр.	2024–2023 рр.
I. Необоротні активи:	35%	33%	34%	-2%	2%
Нематеріальні активи	0.1%	0.1%	0.0%	-0.1%	0.0%
Основні засоби	29%	28%	31%	-1%	3%
Довгострокова дебіторська заборгованість	0.2%	0.1%	0.1%	-0.1%	0.0%
Відстрочені податкові активи	3%	1%	1%	-2%	-0.4%
Інші непоточні нефінансові активи	2%	3%	2%	1%	-1%
II. Оборотні активи:	65%	67%	66%	2%	-1%
Поточні запаси	24%	19%	24%	-6%	5%
<i>Товари</i>	3%	4%	5%	1%	1%
Дебіторська заборгованість	34%	22%	21%	-11%	-1%
Гроші та їх еквіваленти	3%	22%	18%	19%	-4%
Інші поточні нефінансові активи	4%	4%	3%	-0.3%	-1%
Поточні податкові активи	0.2%	1%	0%	0.4%	-1%
Витрати майбутніх періодів	0.0%	0.2%	0.03%	0.1%	-0.1%
Усього	100%	100%	100%	0%	0%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Для кращого розуміння пропорцій структуру активів зображено графічно у вигляді діаграми на рис. 2.4.

Поточні запаси коливались в межах 19-24% демонструючи незначні зміни, що відповідає стабільній роботі складської логістики.

Частка грошових коштів знизилась з 22% у 2023 році, до 19% у 2024 році, що пов'язане з активнішими закупівлями продукції і збільшеннями обсягів операцій.

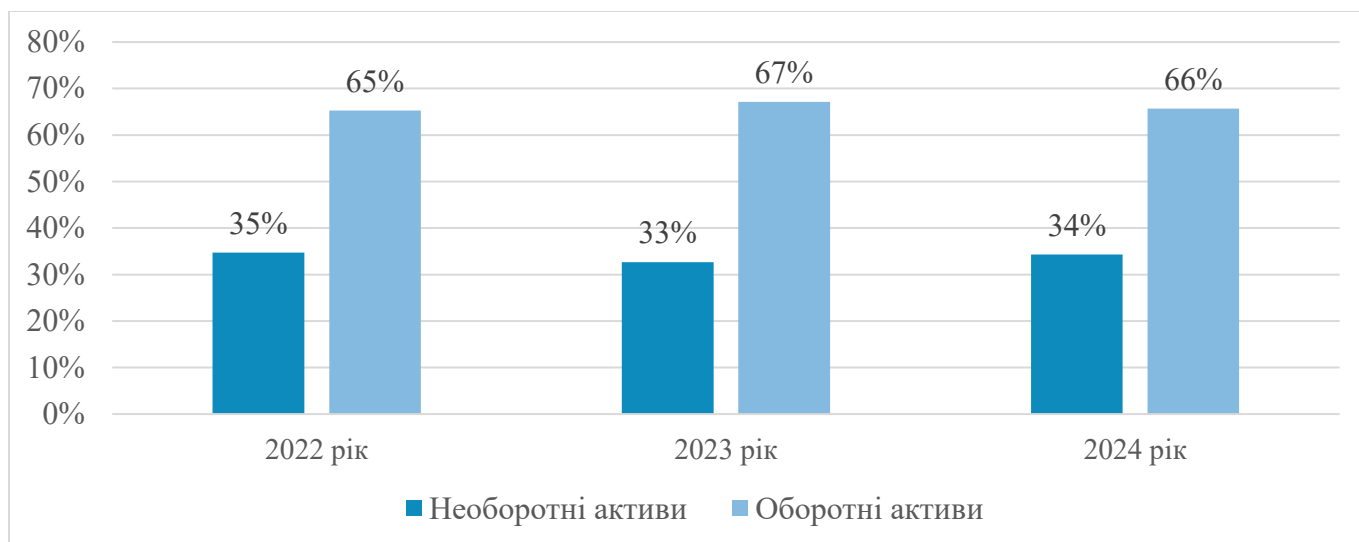

Рис. 2.4. Динаміка структури активів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за 2022-2024 рр., у %

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

У структурі необоротних активів переважають основні засоби, частка яких коливалась в межах 28-31%. Незначне зростання у 2024 році (3 в.п) пов'язане з оновленням матеріально-технічних ресурсів внаслідок регулярних закупівель. Частка нематеріальних активів залишалася стабільною (0.1%), що характерно для підприємств дистриб'юторського типу із незначним обсягом власних технологічних розробок.

Наступним етапом було проаналізовано ефективність діяльності підприємства, і зокрема, показники рентабельності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна». Рентабельність - це відносний показник, який відображає відношення отриманого ефекту (прибутку) до понесених витрат. Рентабельним є такий стан діяльності, коли протягом певного періоду отримані доходи перевищують витрати, створюється і накопичується прибуток [31, с.221]. Дані для аналізу рентабельності наведені у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Аналіз показників рентабельності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна», у %

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	
				2023–2022	2024–2023
Рентабельність продажів (ROS), %	-4.0%	3.6%	4.8%	7.57%	1.15%
Операційна рентабельність, %	-5.0%	4.2%	5.7%	9.24%	1.47%
Рентабельність активів (ROA), %	-7.1%	6.1%	8.1%	13.17%	1.99%
Рентабельність власного капіталу (ROE), %	-29.1%	20.7%	26.8%	49.8%	6.1%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Порівнюючи показники рентабельності підприємства ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» можна зробити висновки, що протягом аналізованого періоду, всі показники рентабельності підприємства збільшилися. Рентабельність активів збільшилася на 13,17% у 2023 році, та на 1,99% у 2024 році. Рентабельність власного капіталу у 2023 році збільшилася на 49,8%, а в 2024 році ще на 6,1%. Рентабельність продажів у 2022 році була від'ємною, що зумовлено збитком підприємства. У 2023 році рентабельність різко зросла до 3.6%, а у 2024 році ще до 4.8%.

Оцінка фінансових результатів діяльності компанії є необхідним етапом аналізу її діяльності та розробки фінансових планів і прогнозів. Крім того, для більш детального вивчення фінансового стану компанії доцільно також проаналізувати показники її господарської діяльності та провести аналіз показників прибутковості підприємства.

Аналіз динаміки фінансових результатів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» наведено в табл. 2.6.

Табл. 2.6 показує, чистий дохід від звичайної діяльності стабільно зростав протягом аналізованого періоду. За 12 місяців 2023 року дохід збільшився на 1,128,699 тисяч гривень, або на 39 % порівняно з 12 місяцями 2022 року. За 12 місяців 2024 року дохід зріс ще на 657,044 тис. грн, що становить 16%. Основними чинниками

такого зростання стали збільшення обсягів реалізації продукції та активізація торговельної діяльності після відновлення ринку кави в Україні під час повномасштабного вторгнення.

Таблиця 2.6

**Динаміка фінансових результатів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»
за 2022-2024 рр.**

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2023–2022	2024–2023	2023–2022	2024–2023
Дохід від звичайної діяльності	2,908,799	4,037,498	4,694,542	1,128,699	657,044	39%	16%
Валовий прибуток	906,410	927,024	1,094,472	20,614	167,448	2%	18%
Інші доходи	82,503	105,549	103,452	23,046	(2,097)	28%	-2%
Фінансові доходи	10,034	8,761	16,125	(1,273)	7,364	-13%	84%
Прибуток (збиток) до оподаткування	(137,459)	178,426	279,412	315,885	100,986	-230%	57%
Податкові доходи (витрати)	22,677	(32,254)	(55,262)	(54,931)	(23,008)	-242%	71%
Загальна сума сукупного доходу (збитку)	(114,782)	146,172	224,150	260,954	77,978	-227%	53%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Валовий прибуток підприємства також зріс протягом аналізованого періоду. За 12 місяців 2023 року він зріс на 20614 тис.грн або на 2 %, а в 2024 році - на 167448 тис. грн, тобто на 18%. Зміни валового прибутку корелюють із зростанням доходів і свідчать про поступове підвищення ефективності виробничої та збутової діяльності підприємства.

Інші доходи підприємства зросли на 23046 тис. грн (28%) у 2023 році, що пов'язано з отриманням додаткових доходів від діяльності, не пов'язаної з основним видом діяльності. Однак за 12 місяців 2024 року їх обсяг зменшився на 2097 тис грн

(або 2%). Це може бути наслідком одноразових доходів попереднього року або перекласифікації операційних статей.

Фінансові доходи підприємства зменшилися за 12 місяців 2023 року на 1273 тис грн (13 %), але за 12 місяців 2024 року збільшилися на 7364 тис грн, що становить зростання на 84 %. Така динаміка може свідчити про отримання доходів від процентів або курсових різниць у 2024 році.

Фінансовий результат до оподаткування (прибуток) істотно змінився. За 12 місяців 2023 року він склав 178,426 тис.грн, тобто на 315,885 тис. грн більше, ніж за 12 місяців 2022 року (зростання на 230 % у відносному вираженні, оскільки базовий показник був від'ємним). За 12 місяців 2024 року році прибуток до оподаткування зріс на 96018 тис. грн, тобто на 57 %, і досяг 279412 тис. грн. Ці зміни свідчать про значне підвищення фінансової стабільності підприємства, зменшення збитків та підвищення операційної ефективності.

Податкові витрати зменшилися на 54931 тис. грн за 12 місяців 2023 року, але збільшилися на 23,008 тис. грн за 12 місяців 2024 року через зростання прибутку до оподаткування.

Загальний валовий дохід (чистий прибуток) значно покращився за 12 місяців 2023 року: збільшення на 260954 тис. грн порівняно з 2022 роком означає, що підприємство перейшло від збитків у розмірі 114782 тис. грн до прибутку у розмірі 146172 тис. грн. У 2024 році загальний дохід зріс до 224,150 тис. грн, тобто на 77978грн. або 53 % більше, ніж за 12 місяців 2023 року. Позитивні результати свідчать про успішну стабілізацію діяльності та ефективне управління витратами.

Далі проведемо аналіз поточних витрат підприємства. Поточні витрати пов'язані з виробництвом, реалізацією продукції протягом певного періоду часу. Підприємство розраховує загальну величину поточних витрат з метою вирахування її з доходу для прогнозування та визначення кінцевого фінансового результату діяльності. Дані для аналізу наведені у табл. 2.7.

Таблиця 2.7

**Динаміка поточних витрат ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»
у 2022-2024рр.**

Витрати	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2023–2022	2024–2023	2023–2022	2024–2023
Собівартість реалізації	(2,002,389)	(3,110,474)	(3,600,070)	(1,108,085)	(489,596)	55%	16%
Витрати на збут	(179,598)	(410,801)	(484,563)	(231,203)	(73,762)	129%	18%
Адміністративні витрати	(272,255)	(241,075)	(234,907)	31,180	6,168	-11%	-3%
Інші витрати	(683,137)	(210,443)	(211,517)	472,694	(1,074)	-69%	1%
Фінансові витрати	(1,416)	(589)	(3,650)	827	(3,061)	-58%	520%
Усього	(3,138,795)	(3,973,382)	(4,534,707)	(834,587)	(561,325)	27%	14%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Як бачимо, з табл. 2.7, обсяг поточних витрат підприємства з кожним роком збільшується. У 2022 році вони становили 3,138,795 тис грн. У 2023 році їх обсяг збільшився на 27% до 3,973,382 тис. грн. У 2024 році він збільшився ще на 14%, до 4,534,707 тис. грн. Собівартість продукції зросла на 55% у 2023 році, а потім ще на 16% у 2024 році. Такі зміни повністю відповідають змінам у динаміці обсягів виробництва, а також відновленням діяльності під час повномасштабного вторгнення. Також, частково на це могло вплинути зростання цін на сировину, матеріали, паливо та електроенергію. За 2023 рік адміністративні витрати зменшились на 11% (на 31,180 тис грн.), а за 2024 рік, вони зменшились ще на 3% до 234,907 тис. грн. Обсяг витрат на збут збільшився на 231,203 тис. грн. (на 129%) у 2022 році. У 2024 році їх обсяг збільшився ще на 73,762 тис, грн., що складає 18% від попереднього року. Такі зміни відповідають до збільшення обсягу випуску продукції.

Протягом досліджуваного періоду обсяг інших витрат зазнавав значних змін. У 2022 році він становив 683,137 тис. грн., у 2023 році він зменшився на 69% до 210,433 тис. грн., а потім, у 2024 році збільшився на 1%, до 211,517 тис. грн.

Обсяг фінансових витрат підприємства складає незначну частину поточних витрат підприємства. У 2023 впали на 58% або на 827 тис. грн., а у 2024 році виросли до 3,650 тис. грн.

Також, проаналізуємо структуру елементів витрат ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна». Дані для аналізу наведені у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Структура поточних витрат ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»

Витрати	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	
				2023–2022	2024–2023
Собівартість реалізації	64%	78%	78%	13%	1.1%
Витрати на збут	6%	10%	11%	4%	0.3%
Адміністративні витрати	9%	6%	5%	-3%	-0.9%
Інші витрати	22%	5%	5%	-17%	-0.6%
Фінансові витрати	0.05%	0.01%	0.08%	-0.03%	0.07%
Усього	100%	100%	100%	-	-

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

З табл. 2.8 видно, що протягом 2022-2024 років у структурі поточних витрат ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» не відбулося значних змін. Найбільшу частку у поточних витратах ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» займає собівартість реалізованої продукції, товарів та послуг, але з кожним роком їхня частка в структурі поступово збільшується. Так, у 2022 році вона займала 64% від усіх поточних витрат підприємства, у 2023 році вона збільшилась до 78%, та без змін у 2024 році. На другому місці в структурі поточних витрат знаходяться витрати на збут. Їхня частка у поточних витратах у 2022 році складала 6%, у 2023 році вона збільшилась до 10%, а у 2023 році збільшилась ще до 11% від всього обсягу поточних витрат. Такі зміни

можна пояснити тим, що підприємство постійно шукає нові можливості для збуту, та методи для його раціоналізації. На третьому місці за розміром частки у поточних витратах знаходяться адміністративні витрати. У 2022 році вони складала 9% від всіх витрат, у 2023 році – 6%, а у 2024 році – 5%. Частка інших операційних витрат у структурі поточних витрат підприємства у 2023 році зменшились до 5%. У 2023 та 2024 роках вона складала близько 5%. Фінансові протягом досліджуваного періоду складала менше 1% від всіх поточних витрат підприємства.

Далі проаналізуємо динаміку операційних витрат підприємства. Результати наведено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Динаміка операційних витрат ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за 2023-2024 рр.

Витрати	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення
			2024–2023	2024–2023
Рекламні та маркетингові послуги з просування продукції, витрати на мерчендайзинг	139,480	172,820	33,340	24%
Роялті	129,807	150,475	20,668	16%
Витрати на оплату праці та підрахування на соціальні заходи	173,200	163,094	(10,106)	-6%
Витрати інформаційних систем	37,570	51,222	13,652	36%
Послуги з консультування	61,959	49,519	(12,440)	-20%
Транспортні та складські витрати	41,918	47,090	5,172	12%
Витрати на амортизацію ОЗ та НА	23,882	22,257	(1,625)	-7%
Послуги з надання персоналу	10,837	12,575	1,738	16%
Аудит, податкові та юридичні консультації	7,720	7,712	(8)	0%
Витрати на відрядження	5,757	6,359	602	10%
Послуги з надання персоналу	4,350	6,045	1,695	39%
Витрати на відрядження	234	3,145	2,911	1244%
Витрати на оренду, утримання приміщень	(467)	2,396	2,863	-613%
Інші витрати	16,133	24,247	8,114	50%
Усього	652,380	718,956	66,576	10%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Протягом періоду 2023-2024 років обсяг витрат всіх видів на підприємстві ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» поступово збільшувався. Загалом, вони збільшилися на

10% у 2024 році. Обсяг Рекламні та маркетингові послуги з просування продукції збільшився з 33340 тис. грн. у 2023 році до 172820 тис. грн. Це відбулося з метою збільшення охоплення та інтенсивності рекламних компаній.

Витрати на роялті також збільшилися. У 2023 році вони становили 129807 тис. грн., у 2024 році – 150,475 тис. грн., що зумовлене збільшенням обсягів реалізації продукції під ліцензійними торговими марками.

Витрати на оплату праці та підрахування на соціальні заходи зменшилися на 6% і досягли 163094 тис.грн, що пов'язане з зменшенням кількості працівників у 2024 році в порівнянні до 2023 року.

Витрати інформаційних систем збільшилися на 36% або на 13652 тис. грн у 2024 році, і пов'язане з оновленням та розширенням програмного забезпечення, підвищенням вимог до кібербезпеки та переходом на хмарні сервіси.

У той же час, витрати на послуги з консультування зменшилися, з 61959 тис. грн у 2023 році до 49519 тис. грн у 2024 році, що пояснюється завершенням окремих зовнішніх проєктів та переходом до використання внутрішніх ресурсів компанії для вирішення операційних і аналітичних завдань.

Амортизація у 2023 році збільшилася на 7%.

Транспортні витрати збільшилися на 12% у 2024 році, що зумовлене підвищенням тарифів на перевезення, збільшенням вартості пального та ускладненням логістичних маршрутів

Інші витрати такі як: послуги з надання персоналу, аудит, податкові та інші консультації, послуги з надання персоналу, витрати на відрядження, витрати на оренду та інші витрати займають невелику частку у структурі операційних витрат та не зазнали суттєвих змін протягом аналізованого періоду.

Проаналізуємо структуру елементів операційних витрат ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна». Дані для аналізу наведені у табл. 2.10 та рис. 2.5.

Таблиця 2.10

Структура операційних витрат ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у 2023-2024 рр.

Витрати	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення
			2024–2023
Рекламні та маркетингові послуги з просування продукції, витрати на мерчендайзинг	21%	24%	3%
Роялті	20%	21%	1%
Витрати на оплату праці та підрахування на соціальні заходи	27%	23%	-4%
Витрати інформаційних систем	6%	7%	1%
Послуги з консультування	9%	7%	-3%
Транспортні та складські витрати	6%	7%	0.1%
Витрати на амортизацію ОЗ та НА	4%	3%	-0.6%
Послуги з надання персоналу	2%	2%	0.1%
Аудит, податкові та юридичні консультації	1.2%	1.1%	-0.1%
Витрати на відрядження	0.9%	0.9%	0.0%
Послуги з надання персоналу	0.7%	0.8%	0.2%
Витрати на відрядження	0.0%	0.4%	0.4%
Витрати на оренду, утримання приміщень	-0.1%	0.3%	0.4%
Інші витрати	2.5%	3.4%	0.9%
Усього	100%	100%	-

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Проаналізувавши структуру операційних витрат, можна дійти висновку, що за аналізований період не відбулося жодних суттєвих змін. Частки основних статей витрат зберегли свою питому вагу, а коливання були несуттєвими та не вплинули на загальну структуру витрат.

Найбільшу частку у структурі операційних витрат традиційно займають Рекламні та маркетингові послуги з просування продукції, витрати на мерчендайзинг та Витрати на оплату праці та підрахування на соціальні заходи.

Інші статті витрат мають помірну частку від 1 до 7%, і також не демонструють різких змін.

Загалом структура операційних витрат залишається стабільною, без різких коливань або зміщення пріоритетів, що є позитивним сигналом щодо стратегічної та бюджетної передбачуваності діяльності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна».

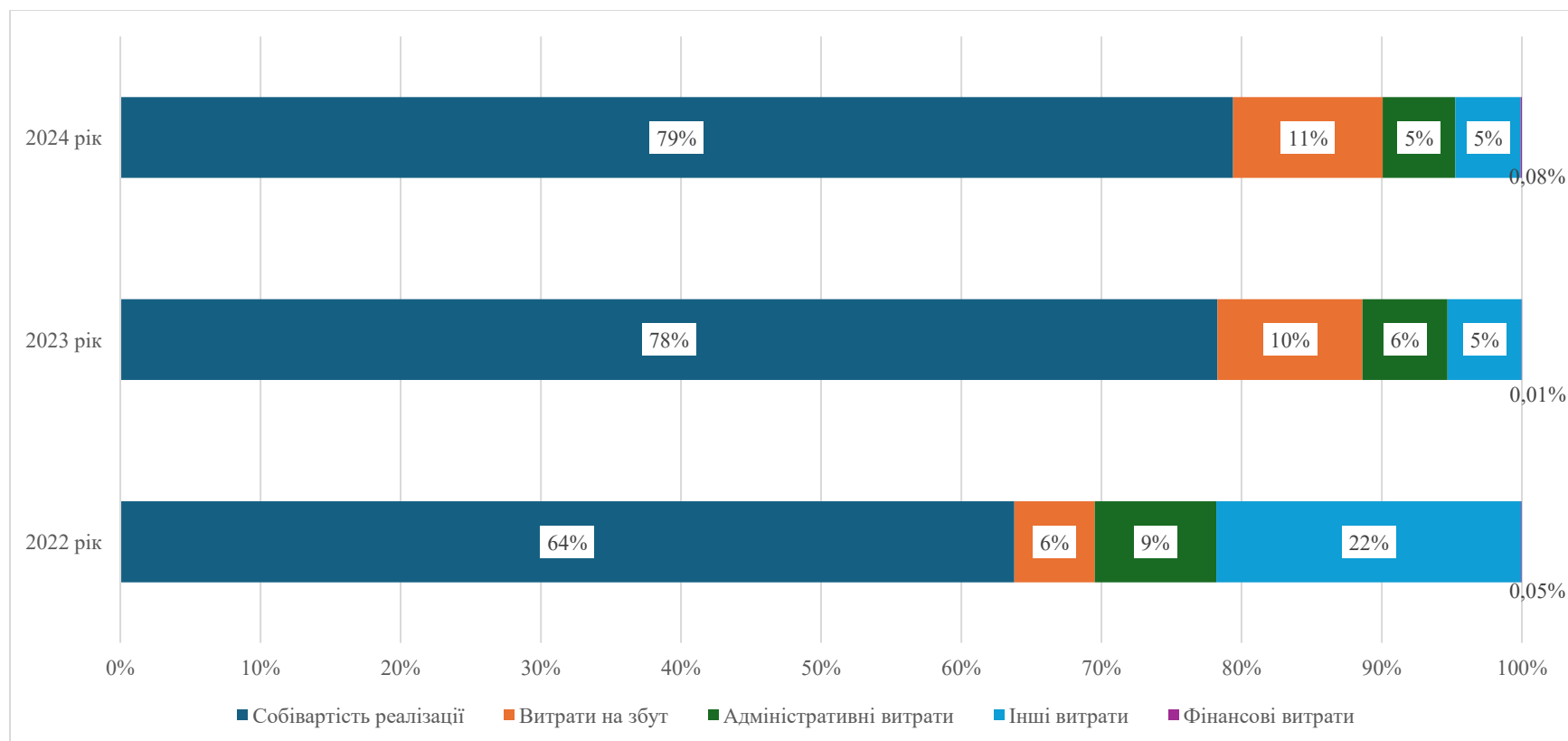

Рис. 2.5. Структура витрат підприємства у 2022-2024 рр., у %

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б

2.3. Оцінка фінансового стану підприємства

Фінансовий стан підприємства – одна з найважливіших характеристик результатів його діяльності, яка визначається взаємодією всіх складових фінансових відносин підприємства, сукупністю виробничо-господарських факторів. Доцільно надавати оцінку фінансового стану підприємства за допомогою показників ліквідності, фінансової стійкості та ділової активності. Інформаційною базою для розрахунку цих показників є баланс (форма №1) складається з активу і пасиву, і свідчить про розподіл на активи і пасиви та фінансування активів за допомогою власного і притягнутого капіталу на дату балансу.

Показники ліквідності дозволяють визначити можливість підприємства на протязі року оплатити свої прострочені зобов'язання. Отже, розглянемо показники ліквідності підприємства подані в табл.2.11.

Таблиця 2.11

Динаміка показників власного капіталу та ліквідності

ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у 2022-2024 рр.

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2023–2022	2024–2023	2023–2022	2024–2023
Власний капітал, тис. грн	175,898	454,747	678,897	278,849	224,150	158.53%	49.29%
Маневреність грошових коштів	0.26	1.15	0.72	0.89	-0.43	342.31%	-37.39%
Коефіцієнт поточної ліквідності (загальний покриття)	0.75	0.87	0.89	0.12	0.02	16.00%	2.30%
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0.47	0.63	0.56	0.16	-0.07	34.04%	-11.11%
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0.03	0.28	0.24	0.25	-0.04	833.33%	-14.29%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Проаналізувавши динаміку показників власного капіталу та ліквідності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за 2022–2024 рр., можна зробити висновок про загальне посилення фінансової стійкості підприємства. Обсяг власного капіталу зростає протягом усього періоду та збільшився з 175,898 тис. грн у 2022 році до 678,897 тис. грн у 2024 році, що свідчить про активне накопичення нерозподіленого прибутку та покращення фінансової незалежності. Маневреність власного капіталу у 2023 році різко зросла до 1,15 внаслідок значного збільшення залишків грошових коштів, проте у 2024 році дещо знизилася до 0,72, що все одно вказує на високий рівень ліквідних ресурсів у структурі власного капіталу.

Показники ліквідності демонструють поступове покращення: коефіцієнт поточної ліквідності зріс з 0,75 до 0,89, хоча все ще не досягає нормативного значення (>1), що свідчить про певну залежність від короткострокових зобов'язань. Коефіцієнт швидкої ліквідності у 2023 році досяг рівня 0,63, а у 2024 році знизився до 0,56, що пов'язано зі зростанням запасів. Абсолютна ліквідність у 2023 році підвищилася до 0,28 через значні залишки грошових коштів, але у 2024 році скоригувалася до 0,24, що все одно перевищує рівень 2022 року.

У цілому, підприємство демонструє тенденцію до зміцнення власного капіталу та поступового покращення ліквідності, що є позитивним сигналом для фінансової стійкості та здатності своєчасно виконувати поточні зобов'язання.

Далі, розглянемо показники фінансової стійкості та стабільності підприємства подані у табл. 2.12.

Порівнюючи показники фінансової стійкості та стабільності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» можна зробити наступні висновки.

Коефіцієнт автономії поступово зростає з 0.108 у 2022 році до 0.25 у 2024. Збільшення показника свідчить про те, що частка власного капіталу у фінансуванні активів збільшується. Це вказує на зростання автономії від позикових ресурсів та зниження фінансової стійкості.

Таблиця 2.12

**Динаміка показників фінансової стійкості та стабільності ТОВ «Якобз Дау
Егбертс Україна»**

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2023–2022	2024–2023	2023–2022	2024–2023
Коефіцієнт автономії	0.108	0.19	0.245	0.082	0.055	76%	29%
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0.892	0.81	0.755	-0.082	-0.055	-9%	-7%
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-2.21	-0.71	-0.4	1.5	0.31	-68%	-44%
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	-1.17	-0.2	-0.1	0.97	0.1	-83%	-50%
Коефіцієнт довгострокового залучення коштів	0.19	0.2	0.07	0.01	-0.13	5%	-65%
Коефіцієнт фінансової стійкості	0.12	0.22	0.33	0.1	0.11	83%	50%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Коефіцієнт концентрації у 2022 становив 0.89, у 2023 впав на 9%, а у 2024 ще на 7% і становив 0.75, що свідчить про те, що підприємство має надмірно високий рівень фінансування за рахунок зобов'язань.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу у 2023 році впав на 68%, а у 2024 році впав ще на 44%, підприємство має обмежену фінансову гнучкість і не може швидко перерозподіляти ресурси при змінах у зовнішньому середовищі.

Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами протягом всього аналізованого періоду є від'ємним, що означають повну відсутність власних оборотних коштів, а фінансування обігових активів здійснюється переважно за рахунок поточних зобов'язань.

Коефіцієнт довгострокового залучення коштів у 2023 році зріс на 5% та становив 0.19, а у 2024 році впав на 65% і вже становив 0.07, що свідчить про тенденцію до збільшення боргового навантаження зменшується.

Коефіцієнт фінансової стійкості поступово збільшується з 0.12 у 2022 році до 0.22 у 2024 році. Це вказує на те, що власний капітал перекриває зобов'язання підприємства, і його фінансова незалежність покращується, проте недостатньою. Динаміка показує покращення фінансової стійкості, оскільки частка боргового фінансування зростає.

Висновки до розділу 2

ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» входить до складу міжнародної групи Jacobs Douwe Egberts Peet's (JDE Peet's) — провідної глобальної компанії, що спеціалізується виключно на виробництві кави та чаю.

В Україні бренд Jacobs займає одну з провідних позицій серед кавової продукції та асоціюється з високою якістю, насиченим смаком і особливим ароматом.

Майновий комплекс компанії характеризується сталою структурою активів: частка оборотних активів у різні роки становила 65–67%, тоді як необоротні активи займали 33–35%, що вказує на операційну модель, орієнтовану на обіг товарних запасів. У структурі оборотних активів найбільшу частку припадає на дебіторську заборгованість – 21%, далі – запаси – 24%, та грошові кошти та їх еквіваленти – 18% (станом на 31.12.2024). У складі необоротних активів ключову роль відіграють основні засоби з питомою вагою 31%, що підтверджує стабільність матеріально-технічної бази без різких структурних коливань.

Показники ефективності використання оборотних активів продемонстрували позитивну тенденцію: коефіцієнт оборотності у 2023 р. зріс до максимального значення 3,03 оберти, тривалість одного обороту скоротилася до 120 днів (–20%

порівняно з 2022 р.), а рентабельність оборотних активів перейшла від від'ємного значення у 2022 р. до 10,96% у 2023 р. та 13,1% у 2024 р. Незважаючи на невелике уповільнення оборотності у 2024 р., рівень ефективності все ж залишається суттєво вищим, ніж у базовому 2022 році.

Фінансові результати підприємства у 2022–2024 рр. демонструють стійке покращення: доходи від звичайної діяльності зростали щороку, що спричинило збільшення валового прибутку та суттєвий перехід від збитку у 2022 році до впевненого прибутку у 2023–2024 рр. Зростання пояснюється розширенням обсягів реалізації та відновленням ринку, що позитивно вплинуло на фінансову ефективність компанії

Рентабельність підприємства за всіма ключовими показниками суттєво покращилася.

Власний капітал підприємства суттєво зріс, що свідчить про зміцнення фінансової стійкості. Ліквідність загалом покращувалася: коефіцієнт поточної та абсолютної ліквідності підвищився, хоча у 2024 році спостерігається незначне зниження маневреності та швидкої ліквідності. Загалом показники демонструють зміцнення фінансової стабільності та збільшення можливостей підприємства покривати свої зобов'язання.

РОЗДІЛ 3. ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ «ЯКОБЗ ДАУ ЕГБЕРТС УКРАЇНА»

3.1. Оцінка ефективності формування та використання майнового потенціалу підприємства

Проведемо оцінку та аналіз майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна». Визначимо сукупну вартість майнового потенціалу підприємства за допомогою вартісного методу оцінки. Згідно з методикою вартісної оцінки розміру складових елементів потенціалу підприємства при його формуванні необхідно розрахувати сукупну вартість майнового потенціалу підприємства за даними звітного періоду. Дані для розрахунку наведені в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Динаміка складових майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2023–2022	2024–2023	2023–2022	2024–2023
Середньорічна вартість основних виробничих засобів, тис. грн	471,186	571,014	762,881	99,828	191,867	21%	34%
Нормативний коефіцієнт ефективності капітальних вкладень	0.15	0.15	0.15	-	-	0%	0%
Нормовані оборотні засоби, тис. грн	1061,392	1606,139	1819,365	544 747	213,226	51%	13%
Коефіцієнт участі оборотних засобів у виробництві продукції	0.365	0.398	0.388	0.03	-0.01	9%	-3%
Сумарна вартість нематеріальних активів і земельних ресурсів, тис. грн	39,459	79,062	62,776	39,603	-16,286	100%	-21%
Товарна продукція (дохід), тис. грн	2908,799	4037,498	4694,542	1128,699	657,044	39%	16%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, дод. А, дод. Б

Згідно з табл. 3.1, у 2022-2024 роках ключові показники ефективності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» демонструють стабільне позитивне зростання, що свідчить про зміцнення операційної бази, збільшення масштабів діяльності та поліпшення коротко- і довгострокової ресурсної ефективності компанії.

Обсяг стандартизованого оборотного капіталу зріс, що свідчить про збільшення оборотного капіталу, який забезпечує гнучкість у повсякденній діяльності. У 2023 році обсяг оборотних активів збільшився на 544,747 тис. грн або на 51,3%, що є значним зростанням. У 2024 році позитивне зростання продовжилося, хоча і повільнішими темпами - 13,3% (зростання на 213,226 тис. грн). Це свідчить про стабільне зростання обсягів реалізації, дебіторської заборгованості та грошових коштів, необхідних для виробництва та реалізації продукції.

Проаналізуємо динаміку складових елементів основних засобів та незавершених капітальних інвестицій ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за 2022-2024 роки за залишковою вартістю. Результати наведені у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

**Динаміка основних засобів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»
за 2022–2024 роки, станом на кінець року, тис. грн.**

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Відхилення:			
				абсолютне, тис.грн.		відносне, %	
				2023/ 2022	2024/ 2023	2023/ 2022	2024/ 2023
Машини	174,741	161,572	161,755	-13,169	183	-8%	0%
Пристосування та приладдя	261,786	470,231	638,227	208,445	167,996	80%	36%
Комунікаційне та мережеве обладнання	6,849	7,250	8,730	401	1,480	6%	20%
Інші основні засоби	14,946	15,674	13,814	728	-1,860	5%	-12%
Незавершені капітальні вкладення в основні засоби	16,548	12,431	36,077	-4,117	23,646	-25%	190%
Усього	474,870	667,158	858,603	192,288	191,445	40%	29%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Найбільший внесок у зростання відбулося за рахунок Пристосувань та приладів, вартість яких у 2023 році збільшились на 208,445 тис. грн або 80%, а у 2024 році – ще на 167,996 тис. грн або на 36%. Це пов'язано з регулярним оновленням допоміжного обладнання, модернізацією складських приміщень та впровадженням нових технічних засобів, необхідних для вдосконалення логістичних процесів.

Вартість машин і устаткування в 2023 році дещо зменшилася на 13,169 тис. грн, або 8%, що можна пояснити вибуттям окремих одиниць або закінченням терміну їх експлуатації. Водночас у 2024 році показник залишився стабільним, що свідчить про відсутність значних оновлень або додаткових придбань у цій категорії.

Комунікаційні та мережеве обладнання поступово зростало у період 2022-2024 років: на 6% у 2023 році та на 20% у 2024 році. Це зростання свідчить про зміцнення IT-інфраструктури та розвиток цифрових інструментів у компанії.

Обсяг інших основних засобів змінювався нерівномірно: у 2023 році відбулося збільшення на 5%, а у 2024 році – зменшення на 12%, що свідчить про часткове списання або переоцінку окремих статей.

Найбільш динамічні зміни спостерігаються в статті Незавершені капіталькі вкладення в основні засоби: у 2023 році їх обсяг зменшився на 4,117 тис. грн або 25%, але у 2024 році майже потроївся +190%. Це означає, що компанія розпочала або продовжила реалізацію інвестиційних проектів, які будуть введені в експлуатацію в наступних періодах, створюючи потенціал для подальшого зростання основних засобів.

Проаналізуємо структуру основних засобів підприємства ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у 2022-2024 роках. Результати наведені у табл. 3.3.

Найбільшу питому частку основних засобів займають пристосування та приладдя. У 2022 році вони займали 55%, у 2023 їх частка збільшилась до 70%, а у 2024 році до 74%.

На другому місці знаходяться машини, їх частка у всіх основних засобах підприємства спершу зростала до 23% у 2023 році, а потім знизилась до 19%.

Таблиця 3.3

Структура основних засобів підприємства за 2022–2024 роки, станом на кінець року, %

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Відхилення абсолютне	
				2023/2022	2024/2023
Машини	37%	24%	19%	-13%	-5%
Пристосування та приладдя	55%	70%	74%	15%	4%
Комунікаційне та мережеве обладнання	1%	1%	1%	0%	0%
Інші основні засоби	3%	2%	2%	-1%	-1%
Незавершені капітальні вкладення в основні засоби	3%	2%	4%	-2%	2%
Усього	100%	100%	100%	-	-

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Оскільки відбулось вибуття окремих об'єктів, що повністю амортизувались. Загалом структура основних засобів у 2022-2024 роках демонструє зміщення інвестиційних пріоритетів підприємства у бік оновлення та розширення технічних пристосувань і приладдя, що відповідає його операційним потребам та сприяє зміцненню майнового потенціалу.

Далі проведемо аналіз структури оборотних активів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у 2022-2024 роках. Аналіз структури оборотних активів підприємства наведено в табл. 3.4 та на рис. 3.1.

Аналіз структури оборотних активів підприємства, наведений у таблиці 2.7 та на рис. 3.1, показує суттєві зміни у їхньому складі протягом 2022–2024 років.

Дебіторська заборгованість становить більшу частину оборотних активів, 52 % у 2022 році, але зменшиться до 33 % у 2023 році та 32 % у 2024 році. Незважаючи на

це зменшення, дебіторська заборгованість залишається ключовим елементом оборотних активів, що вказує на значну частку відстрочених продажів.

Таблиця 3.4

Структура оборотних активів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»

Показник	Структура, %			Абсолютне відхилення	
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2023–2022	2024–2023
Поточні запаси	37%	28%	37%	-10%	9%
Виробничі запаси	55%	52%	40%	-3%	-11%
Готова продукція	33%	28%	39%	-5%	11%
Товари	12%	20%	20%	8%	0%
Дебіторська заборгованість	52%	33%	32%	-18%	-1%
Гроші та їх еквіваленти	4%	33%	27%	28%	-6%
Інші поточні нефінансові активи	6%	6%	4%	-1%	-1%
Поточні податкові активи	0%	1%	0%	1%	-1%
Усього	100%	100%	100%	-	-

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

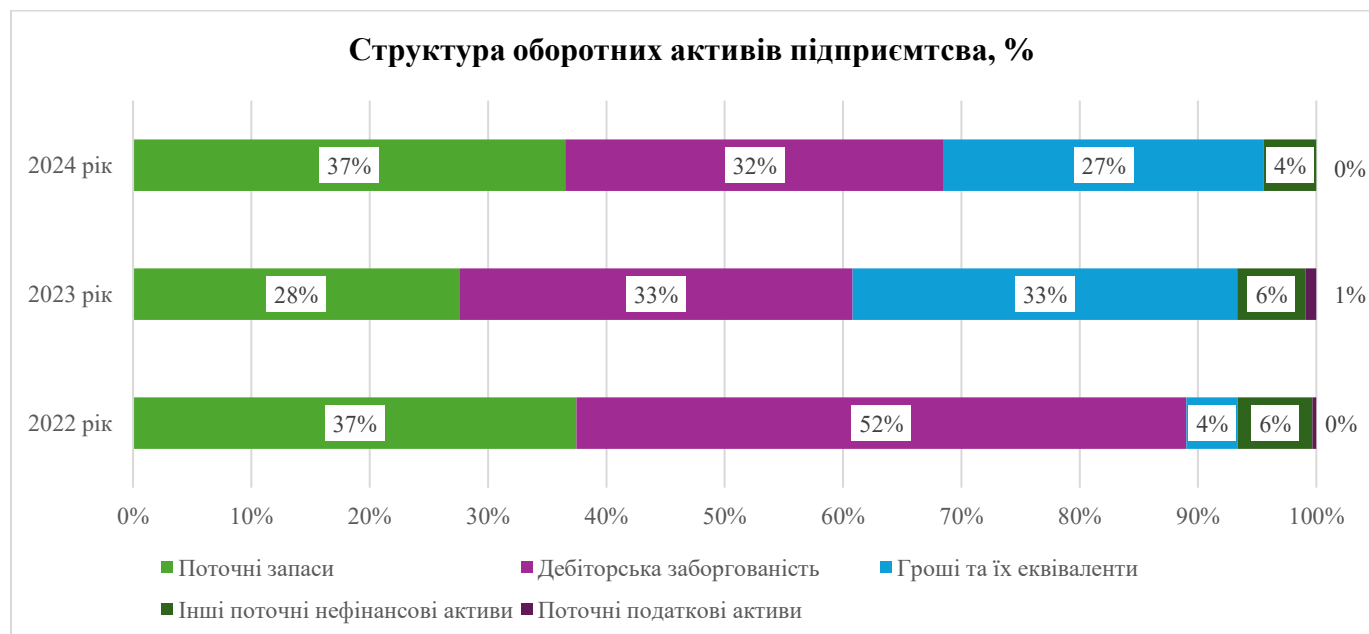

Рис. 3.1. Структура оборотних активів підприємства у 2022-2024 рр., у %

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Поточні запаси займають друге місце в структурі, їх частка коливається від 37% у 2022 році до 28 % у 2023 році, а у 2024 році знову зростає до 37 %. Це свідчить про збільшення обсягу продукції та сировини на складах на кінець останнього періоду, що, ймовірно, відображає значні зміни в їхньому складі протягом 2022–2024 років.

Більша частина оборотних активів припадає на дебіторську заборгованість, яка становила 52 % у 2022 році, але зменшилася до 33 % у 2023 році та 32 % у 2024 році. Незважаючи на зниження, дебіторська заборгованість залишається ключовою статтею оборотних активів, що вказує на значну частку продажів у кредит.

Поточні запаси займають друге місце в структурі, їх частка коливається від 37% у 2022 році до 28% у 2023 році, а у 2024 році знову зростає до 37%. Це свідчить про збільшення обсягу продукції та сировини на складах наприкінці останнього періоду, ймовірно, через зростання попиту або підготовку до піку продажів. Поточні запаси в свою чергу складаються з виробничих запасів, готової продукції та товари.

Грошові кошти та їх еквіваленти демонстрували тенденцію до зростання протягом аналізованого періоду: з 4% у 2022 році до 22% у 2023 році, після чого їх частка знизилася до 27% у 2024 році. Це свідчить про стабільну платоспроможність підприємства та його здатність здійснювати своєчасні платежі.

Динаміка виробничих запасів знизилася з 55% у 2022 році до 52% у 2023 році та 40% у 2024 році. Це зниження може свідчити про оптимізацію складських запасів або перехід до більш ефективної моделі управління запасами (наприклад, більш часті та менші партії поставок).

Частка готової продукції зросла більш істотно – з 33% у 2022 році до 28% у 2023 році, а у 2024 році збільшилася до 39%. Це свідчить про розширення виробництва та формування більших партій товарів, що готуються до продажу.

Інші оборотні активи – становлять незначну частку і не мають істотного впливу на структуру, але демонструють загалом стабільну динаміку.

Далі, проведемо аналіз динаміки оборотних активів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у 2022-2024 роках. Результати аналізу оборотних активів підприємства наведено в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Динаміка оборотних активів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»

Показник	Структура, %			Абсолютне відхилення	
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2023–2022	2024–2023
Нематеріальні активи	2,250	1,261	612	(989)	(649)
Основні засоби	474,870	667,158	858,603	192,288	191,445
<i>первісна вартість</i>	<i>743,389</i>	<i>1,014,586</i>	<i>1,304,147</i>	<i>271,197</i>	<i>289,561</i>
<i>знос</i>	<i>(268,519)</i>	<i>(347,428)</i>	<i>(445,544)</i>	<i>(78,909)</i>	<i>(98,116)</i>
Довгострокова дебіторська заборгованість	3,222	3,222	3,222	-	-
Відстрочені податкові активи	47,319	31,833	25,026	(15,486)	(6,807)
Інші непоточні нефінансові активи	37,209	77,801	62,164	40,592	(15,637)
Усього	564,870	781,275	949,627	216,405	168,352

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Проаналізувавши табл. 3.5, можна відзначити, що загальний обсяг необоротних активів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» протягом 2022–2024 років демонстрував стаке зростання. Так, у 2023 році їх величина збільшилася порівняно з 2022 роком на 216,405 тис. грн, або 38,3%, а у 2024 році – ще на 168,352 тис. грн, що становить 21,5% приросту. Це свідчить про посилення інвестиційної активності компанії та поступове розширення її майнового потенціалу.

Найбільшу частку необоротних активів традиційно формують основні засоби. У 2023 році їх вартість зросла на 192,288 тис. грн (40,5%), а у 2024 році – ще на 191 445 тис. грн (28,7%). Зростання первісної вартості основних засобів відбулося внаслідок придбання нових машин, обладнання та інших елементів виробничої інфраструктури.

Натомість обсяг нематеріальних активів у підприємства скорочується. Якщо станом на 2022 рік вони становили 2,250 тис. грн, то у 2023 році їх величина зменшилась на 44,0%, до 1,261 тис. грн, а у 2024 році – ще на 51,5%, до 612 тис. грн. Це свідчить про часткове списання або амортизацію програмного забезпечення та інших нематеріальних ресурсів, а також про відсутність істотних нових інвестицій у цю групу активів.

Обсяг довгострокової дебіторської заборгованості є стабільним – 3,222 тис. грн упродовж 2022–2024 років, що свідчить про відсутність нових довгострокових зобов'язань контрагентів або змін у політиці кредитування.

Значних змін зазнали відстрочені податкові активи: їх величина зменшилась з 47,319 тис. грн у 2022 році до 31,833 тис. грн у 2023 році (зниження на 32,7%) та до 25 026 тис. грн у 2024 році (зниження на 21,4%). Це може бути пов'язано або з використанням наявних податкових різниць, або зі зміною обсягів активних тимчасових різниць у майбутніх періодах.

Варто зазначити, що інші непоточні нефінансові активи у 2023 році суттєво зросли – на 109,1%, до 77,801 тис. грн, проте у 2024 році їх обсяг зменшився до 62,164 тис. грн, що відповідає падінню на 20,1%. Така динаміка може свідчити про завершення окремих довгострокових проектів або капітальних вкладень, які в попередньому періоді збільшували цю статтю.

Отже, можна зробити висновок, що протягом 2022–2024 років підприємство активно збільшує свій майновий потенціал за рахунок приросту основних засобів та інших довгострокових ресурсів. Основним драйвером зростання є інвестиції у виробниче обладнання та модернізацію інфраструктури. Водночас певне скорочення нематеріальних активів і відстрочених податкових активів свідчить про зміну структури необоротних ресурсів та пріоритетність вкладень у матеріальну базу підприємства.

Показник коефіцієнта участі оборотних засобів у виробництві продукції показує частку оборотних активів, що використовуються для виробництва товарів для продажу. У 2023 році він зріс з 0,365 до 0,398 або на 9%, що свідчить про зростання ролі оборотного капіталу у забезпеченні обсягів реалізації. Проте у 2024 році значення коефіцієнта дещо знизилось до 0,388 або на 2,5%, що пов'язано з випереджальними темпами зростання доходу порівняно з приростом оборотних активів. Це є позитивним сигналом, адже підприємство змогло підвищити ефективність використання наявних ресурсів.

Загальна вартість нематеріальних активів та земельних ресурсів протягом аналізованого періоду коливалася нерівномірно. У 2023 році вона збільшилася на 39,603 тис.грн., що свідчить про активне інвестування в нематеріальні активи. У 2024 році цей показник зменшився на 16,286 тис. гривень або ж на 20,6 %. Це може бути наслідком знецінення нематеріальних активів або переоцінки активів, проте загалом рівень підтримки бізнесу, що забезпечується нематеріальними активами, залишається досить високим.

Обсяг товарної продукції (дохід від звичайної діяльності) демонструвало чітку тенденцію до зростання протягом трьох років аналізу. У 2023 році воно збільшилося на 1,128,699 тисяч українських гривень або на 38,8% завдяки відновленню ринку під час повномасштабного вторгнення та збільшенню попиту на кавові продукти. У 2024 році темпи зростання дещо сповільнилися до 16,3% (збільшення на 657,044 тис. гривень), але абсолютний обсяг виробництва товарів продовжував зростати, що підтверджує ефективність комерційної та виробничої діяльності компанії.

Загалом, динаміка складових майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у 2022–2024 роках свідчить про активне оновлення виробничих засобів, розширення оборотного капіталу, стабільно високі обсяги товарної продукції. Сукупність цих факторів формує позитивну тенденцію щодо зміцнення майнової бази та підвищення економічного потенціалу підприємства.

Далі проаналізуємо структуру складових елементів майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» на основі даних, які наведені у табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Динаміка структури майнового потенціалу підприємства у 2022-2024 рр.

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, у %	
				2023–2022	2024–2023	2023/2022	2024/2023
Потенціал основних засобів (середньорічна вартість ОЗ)	471186	571014	762881	99828	191867	21	34
Потенціал оборотних активів (поточні активи)	1061392	1,606,139	1819365	54,747	213226	51	13
Потенціал нематеріальних активів та земельних ресурсів	39459	79,062	62776	39603	-16286	100	-21
Розмір майнового потенціалу	1572037	2,256,215	264,022	684178	388807	44	17

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б

З табл. 3.6 видно, що загальний розмір майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» протягом 2022–2024 років демонстрував стійке та суттєве зростання. У 2022 році його величина становила 1,572,037 тис. грн, у 2023 році – 2,256,215 тис. грн, а у 2024 році 2,645,022 тис. грн. Приріст у 2023 році становив 684,178 тис. грн, або 43,52%, у той час як у 2024 році темп зростання сповільнився до 17,23%, що у грошовому вираженні дорівнює 388,807 тис. грн. Такі результати свідчать про активний розвиток підприємства, збільшення його ресурсної бази та відповідне підвищення виробничого потенціалу.

Потенціал основних засобів у 2023 році зріс на 21,20% - з 471,186 тис. грн до 571,014 тис. грн, що в абсолютному вираженні становило 99,828 тис. грн. У 2024 році

темпи приросту були ще вищими: показник збільшився на 191,867 тис. грн, або на 33,60%. Така динаміка свідчить про модернізацію виробничо-технічної бази та активні інвестиції в основні засоби, що є позитивним сигналом для довгострокового розвитку підприємства.

Потенціал оборотних активів у 2023 році збільшився на 544,747 тис. грн або на 51,31%, а у 2024 році - на 213,226 тис. грн або на 13,27%. Оборотні активи у структурі майнового потенціалу підприємства відіграють ключову роль, що пов'язано зі значними обсягами товарних запасів, дебіторської заборгованості та грошових коштів. Зростання цього показника свідчить про підвищення масштабів операційної діяльності, розширення ринку збуту та збільшення потреби у ресурсах для забезпечення безперервного виробничого циклу.

Потенціал нематеріальних активів та земельних ресурсів, як і у більшості підприємств торговельно-виробничого сектору, має незначний вплив на загальний майновий потенціал. Проте протягом 2022–2024 років він зазнав помітних коливань: у 2023 році зріс удвічі на 100,30%, або на 39,603 тис. грн, а у 2024 році зменшився на 16,286 тис.грн., або на 20,60%. Незважаючи на значні відсоткові зміни, частка цього елемента залишається мінімальною та не визначає ресурсний потенціал підприємства.

Отже, за результатами аналізу можна зробити висновок, що у 2022–2024 роках ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» значно посилало свій майновий потенціал завдяки приросту основних та оборотних активів. Найсуттєвіший внесок у загальне зростання забезпечили оборотні активи, тоді як основні засоби демонстрували стаке й прискорююче зміцнення. Сукупність цих тенденцій свідчить про стабільний розвиток підприємства та розширення його виробничих та фінансових можливостей.

Визначимо вартість майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» та вартість потенціалів, що його складають. Результати розрахунку наведені у табл. 3.7.

Таблиця 3.7

**Вартість майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»
у 2022-2024 рр., тис.грн.**

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	
				2023–2022	2024–2023
Потенціал основних засобів	29.98	25.31	28.85	(4.67)	3.54
Потенціал оборотних активів	67.51	71.16	68.72	3.65	(2.44)
Потенціал нематеріальних активів та земельних ресурсів	2.51	3.51	2.37	1.00	(1.14)
Розмір майнового потенціалу	100	100	100	–	–

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б

Як видно з табл. 3.7, протягом аналізованого періоду найбільшу частку в структурі майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» стабільно займає потенціал оборотних активів. У 2022 році його частка становила 67,51% від загального майнового потенціалу підприємства. У 2023 році вона зросла до 71,16% або на 3,65 в.п., що пояснюється суттєвим нарощенням поточних активів у зв'язку зі збільшенням товарних запасів і дебіторської заборгованості на фоні зростання обсягів реалізації. У 2024 році частка оборотних активів дещо зменшилася - до 68,72% або на 2,44 в.п., однак залишилася домінуючою в структурі майнового потенціалу, що відповідає специфіці торговельно-виробничої діяльності підприємства.

На другому місці за питомою вагою перебуває потенціал основних засобів, частка якого у 2022 році становила 29,98%. У 2023 році спостерігається її зменшення до 25,31% або на 4,67 в.п., що є наслідком випереджальних темпів зростання оборотних активів порівняно з основними фондами. Проте у 2024 році, на фоні значного приросту середньорічної вартості основних засобів, їх частка зросла до 28,85% або на 3,54 в.п. Це свідчить про активізацію інвестицій у модернізацію

матеріально-технічної бази підприємства, що є позитивним сигналом для його довгострокового розвитку.

Найменшу частку у складі майнового потенціалу займає потенціал нематеріальних активів та земельних ресурсів. У 2022 р. він становив 2,51%, у 2023 р. його частка зросла до 3,51%, що пов'язано зі збільшенням вартості нематеріальних активів. Проте у 2024 році вона зменшилася до 2,37% або на –1,14 в.п. внаслідок зниження обсягу НМА. Незважаючи на коливання, частка цього елемента залишається мізерною та не впливає суттєво на формування майнового потенціалу підприємства.

Отже, аналіз структури майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» показує, що підприємство функціонує з переважним використанням оборотних активів, характерним для підприємств торговельно-виробничої сфери. Структура майнового потенціалу є відносно стабільною, а зміни у питомій вазі окремих його елементів відображають пріоритети підприємства щодо забезпечення виробничої діяльності та розвитку матеріально-технічної бази у 2022–2024 роках.

3.2. Аналіз технічного стану та відтворення основних засобів як виробничої складової майнового потенціалу

Проведемо аналіз стану, технічного рівня, структури та ефективності використання основних засобів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна», що дозволить оцінити відтворювальні процеси, інтенсивність оновлення, рівень зносу та відповідність показників нормативним значенням.

Ефективне використання основних засобів є одним з найважливіших аспектів при оцінці майнового потенціалу підприємства, оскільки саме необоротні активи, зокрема, основні засоби визначають виробничі потужності, технологічний рівень та конкурентоспроможність економічного суб'єкта. Наукові дослідження підкреслюють, що

раціональне управління основними засобами забезпечує вищу продуктивність праці, нижчі виробничі витрати та кращі фінансові результати для підприємства [33, 99 с.].

Для детальної характеристики використання основних засобів рекомендується аналізувати як структурні, так і динамічні та орієнтовані на результати показники, які дозволяють оцінити технічний стан, темпи оновлення та модернізації, а також ефективність використання основних засобів у процесі створення вартості.

Проведемо аналіз використання основних засобів на ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за період 2022-2024 років. Результати наведемо у табл. 3.8.

Таблиця 3.8

**Коефіцієнти стану та відтворення основних засобів
ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за 2022–2024 рр.**

Показник	Показники			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, у %	
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2023–2022	2024–2023	2023/2022	2024/2023
Коефіцієнт зносу основних засобів	0.361	0.343	0.342	-0.02	-0.001	-5	-0.3
Коефіцієнт придатності основних засобів	0.639	0.657	0.658	0.02	0.001	3	0.2
Коефіцієнт приросту ОЗ, %	1.58	40.5	28.7	38.92	-11.8	2463	-29.1
Коефіцієнт оновлення ОЗ, %	37.9	28.8	22.3	-9.10	-6.5	-24	-22.6
Коефіцієнт вибуття ОЗ, %	4.37	2.9	1.4	-1.47	-1.5	-34	-51.7

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

На кінець 2022 року середня вартість основних засобів становила 471,186 тис. грн. У 2023 році цей показник збільшився на 21,2% (на 99,828 тис. грн), а у 2024 році – ще на 33,6% (на 191,867 тис. грн), до 762,881 тис. грн. Така динаміка свідчить про системне зростання інвестицій підприємства у матеріально-технічну базу та розширення виробничого потенціалу.

Коефіцієнт зносу демонструє дуже слабку позитивну тенденцію: з 0,361 у 2022 році до 0,342 у 2024 році. Це означає, що технічний стан основних засобів покращується, а частка зношеного обладнання поступово зменшується.

Відповідно, коефіцієнт придатності збільшився з 0,639 до 0,658, що свідчить про підвищення частки активів, придатних до ефективної експлуатації.

Коефіцієнт приросту основних засобів був найвищим у 2023 році (40,5%), що відображає активну інвестиційну діяльність у цей період. У 2024 році його значення становило 28,7%, що також свідчить про суттєве оновлення основних засобів. Коефіцієнт оновлення у 2022 році був високим (37,9%), однак у наступні роки знизився до 22,3% у 2024 році. Коефіцієнт вибуття зменшився з 4,37% у 2022 році до 1,4% у 2024 році, що показує скорочення обсягів списання.

Коефіцієнт оновлення основних засобів поступово знижується впродовж аналізованого періоду. У 2022 році показник становив 37,9%, а вже у 2023 році – 28,8%. Впродовж 2024 року показник впав ще на 22,6% і досягнув 22,3%.

Коефіцієнт вибуття основних засобів стрімко знижується щороку, у 2022 році показник був 4,37%, у 2023 році він впав майже вдвічі до 2,9%, а у 2024 році ще до 1,4%. Таке зменшення свідчать про те, що основні засоби вчасно оновлюються, і немає потреби масового списання.

Отже, ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» демонструє стабільні позитивні тенденції у формуванні та використанні основних засобів. Підприємство активно оновлює техніко-технологічну базу, підвищує якість та придатність основних засобів до експлуатації, що в сукупності сприяє зміцненню майнового потенціалу та створює передумови для подальшого зростання ефективності господарської діяльності.

Проведений аналіз коефіцієнтів стану та відтворення основних засобів дозволяє зробити висновок щодо технічної придатності та оновленості виробничих фондів. Однак для комплексної оцінки майнового потенціалу важливо визначити не лише

їхній фізичний стан, але й результативність використання в процесі господарської діяльності, аналіз проведений у табл. 3.9.

Таблиця 3.9

**Показники ефективності використання основних засобів
ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за 2022–2024 рр.**

Показник	Показники			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, у %	
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2023–2022	2024–2023	2023/2022	2024/2023
Середня вартість основних засобів, тис. грн	471,186	571,014	762,881	99,828	191,867	21	34
Озброєність основними засобами, тис. грн/ос.	1,855	1,715	2,340	-140	625	-8	36
Віддача основних засобів, грн./грн.	6.17	7.07	6.15	0.9	-0.9	15	-13
Місткість основних засобів, грн./грн.	0.16	0.14	0.16	-0.02	0.02	-13	15
Частка основних засобів в активах, %	29.2	27.9	31	-1.3	3.1	-4	11

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б

Відповідно до табл. 3.9 озброєність основними засобами коливалось в межах аналізованого періоду, зазначений показник у 2022 році становив 1,855 тис. грн на особу, і протягом 2023 року впав на 8%, що пояснюється збільшенням чисельності персоналу. У 2024 році показник виріс до 2,340 тис. грн на особу, що пов'язано з нарощенням вартості основних засобів в 2024 році. Підприємство демонструє підвищення технічного забезпечення працівників, що сприяє продуктивності.

Віддача основних засобів збільшилася у 2023 році на 14,6%, що відображає підвищення ефективності використання необоротних активів та ріст чистого прибутку. У 2024 році показник дещо знизився на 13,0%, що може бути пов'язано з

розширенням активної частини основних засобів та їх неповним завантаженням у перший рік після оновлення.

Таблиця. 3.10

**Оцінка відповідності показників стану та відтворення основних засобів
нормативним значенням у 2022–2024 рр**

Показник	2022	2023	2024	Норматив	Відхилення від норми (оцінка)
Коефіцієнт зносу ОЗ	0,361	0,343	0,342	$\leq 0,5$	Норма у всі роки
Коефіцієнт придатності ОЗ	0,639	0,657	0,658	$\geq 0,5$	Норма у всі роки
Коефіцієнт приросту ОЗ, %	1,58%	40,5%	28,7%	$> 0\%$	Норма у всі роки (стале зростання)
Коефіцієнт оновлення ОЗ, %	37,9%	28,8%	22,3%	10% і вище — позитивно	Норма, оновлення дуже інтенсивне
Коефіцієнт вибуття ОЗ, %	4,37%	2,9%	1,4%	$\leq 5\%$	Норма, низькі темпи вибуття
Частка ОЗ в активах, %	29,2%	27,9%	31%	не нормується, аналітичний	В межах типової структури промислових підприємств
Озброєність праці, тис. грн./особу	1,855	1,715	2,340	зростання - позитивно, норма не встановлена	Покращення у 2024 р.
Віддача основних засобів, грн.грн.	6,17	7,07	6,15	чим вище, тим краще	Висока ефективність, легке зниження в 2024 р.
Коеф. місткості ОЗ (місткість)	0,162	0,141	0,162	чим нижче, тим краще	У межах раціонального рівня

Джерело: розроблено автором на основі [28,29,30]

Частка основних засобів у структурі активів у 2023 році зменшилася до 27,9%, проте у 2024 році зросла до 31,0%, що свідчить про зміщення акценту в структурі активів у бік необоротних ресурсів і про посилення матеріальної складової майнового потенціалу.

Проаналізувавши табл. 3.10 порівняння фактичного стану основних засобів та показників відновлення з нормативними значеннями показує, що підприємство зберігає достатній технічний рівень потенціалу своїх активів у 2022–2024 роках.

Коефіцієнт зносу не перевищував критичного значення 0,50 у жодному з проаналізованих років, що свідчить про задовільний фізичний стан обладнання та його поступове оновлення. Коефіцієнт придатності постійно перевищує норму ($>0,50$), що підтверджує високу частку технічно придатних і працездатних активів.

Динаміка коефіцієнта оновлення є особливо позитивною і значно перевищує мінімально допустиме значення 10%. Це свідчить про активну інвестиційну політику та модернізацію матеріально-технічної бази.

Водночас коефіцієнт вибуття залишається нижчим за норму протягом усього року, що означає ефективне обслуговування основного капіталу та відсутність надмірної амортизації.

Коефіцієнт зростання на 2023-2024 роки є позитивним, що свідчить про збільшення обсягу основних засобів та зростання виробничого потенціалу компанії. Частка основних засобів у загальних активах постійно перевищує норму ($>20\%$), що свідчить про капіталомісткість компанії та добре розвинену виробничу базу.

Показники озброєності праці, віддачі та місткості основних засобів перебувають на прийнятному рівні, що свідчить про раціональне завантаження виробничих потужностей.

Підсумовуючи, ці результати свідчать про високу якість технічного обладнання компанії, стабільні інвестиції в її активний потенціал та позитивні тенденції в оновленні та ефективному використанні основних засобів.

3.3. Оцінка стану та ефективності використання оборотних активів як складових майнового потенціалу підприємства

Необоротні активи становлять матеріальну та нематеріальну основу функціонування підприємства, визначаючи його виробничі можливості, рівень технологічного забезпечення та довгостроковий потенціал розвитку. Тому важливо дослідити їхню структуру, динаміку та роль у формуванні майнового потенціалу ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна».

Оборотні кошти підприємства постійно знаходяться в обігу. Для того, щоб визначити ефективність їх використання проаналізуємо такі показники, як коефіцієнт оборотності, коефіцієнт завантаженості оборотних активів, тривалість одного обороту, та інші. Дослідження ефективності використання оборотних активів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» наведено в табл. 3.11.

Таблиця 3.11

Динаміка ефективності використання оборотних активів ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна»

Показник	Структура, %			Абсолютне відхилення		Відносне	
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2023–2022	2024–2023	2023–2022	2024–2023
Коефіцієнт оборотності ОА, оборотів	2.43	3.03	2.74	0.6	-0.29	25%	-10%
Тривалість обороту ОА, днів	150	120	133	-30	13	-20%	11%
Рентабельність ОА, %	-9.6	10.96	13.1	20.56	2.14	-214%	20%
Коеф. завантаження ОА, грн	0.41	0.33	0.36	-0.08	0.03	-20%	9%

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Згідно з табл. 3.11 коефіцієнт оборотності оборотних активів зазнав суттєвих змін. У 2022 році він становив 2,43 обороти, проте у 2023 році зріс до 3,03 оборотів.

Це стало результатом зростання обсягів реалізації продукції при помірному збільшенні величини оборотних ресурсів. У 2024 році коефіцієнт обертання дещо знизився, до 2,74 оборотів, що означає зменшення на 10%, однак цей показник все ще є вищим, ніж у 2022 році, що свідчить про загальне підвищення ефективності використання оборотних активів у середньостроковій динаміці.

Відповідно до змін коефіцієнта обертання, суттєво змінювалася і тривалість одного обороту. У 2022 році вона становила 150 днів, у 2023 році скоротилася до 120 днів (або на 20%), що є позитивною динамікою, адже більш швидкий оборот активів сприяє прискоренню виробничих циклів та зростанню обсягів реалізації. У 2024 році тривалість обороту збільшилась до 133 днів, що пов'язано зі зниженням коефіцієнта оборотності активів у цьому періоді.

Рентабельність оборотних активів у 2022 році мала від'ємне значення $-9,6\%$ через збитковість діяльності підприємства. Однак у 2023 році ситуація суттєво покращилася: рентабельність зросла до $10,96\%$, що є результатом отримання значного чистого прибутку при відносно помірній середньорічній величині оборотних активів. У 2024 році рентабельність знову збільшилась – до $13,1\%$, або на $19,5\%$ порівняно з попереднім роком, що свідчить про подальше підвищення ефективності управління оборотними ресурсами.

Коефіцієнт завантаження оборотних активів, який показує, скільки оборотних коштів припадає на одну гривню реалізованої продукції, протягом аналізованого періоду також зазнав змін. У 2022 році він становив 0,41 грн, тоді як у 2023 році зменшився до 0,33 грн (або на $19,5\%$). Це свідчить про те, що підприємство потребувало менше оборотних активів для забезпечення кожної гривні доходу, тобто їх використання стало ефективнішим. У 2024 році коефіцієнт дещо збільшився до 0,36 грн, що може пояснюватися уповільненням оборотності активів у цьому році.

У табл. 3.12 наведено основні нормативи ключових показників оборотності, рентабельності та завантаження оборотних активів разом з їх оцінкою.

Таблиця 3.12

**Порівняння фактичних показників оборотності оборотних активів
ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» (2022-2024 рр.) із нормативними значеннями**

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Норматив	Відповідність нормі
Коефіцієнт оборотності ОА, оборотів	2.43	3.03	2.74	> 2,0 обортів	Відповідає нормі у всі роки
Тривалість обороту ОА, днів	150	120	133	< 180 днів	В межах норми
Рентабельність ОА, %	-9.6%	10.96%	13.10%	> 5-10%	2022 – нижче норми 2023-2024 – вище норми
Коефіцієнт завантаження ОА, грн	0.41	0.33	0.36	менше – краще (немає жорсткої норми)	Показник покращується у 2023 р., у 2024 — трохи погіршення

Джерело: розроблено автором на основі [36,37,38]

Порівняння фактичних значень показників використання оборотних активів із загальноприйнятими нормативами у табл. 3.12 дає змогу оцінити ефективність управління оборотним капіталом підприємства. Коефіцієнт оборотності оборотних активів протягом 2022–2024 рр. перевищує нормативне значення (>2 обороти), що свідчить про достатню швидкість перетворення активів у грошову форму та ефективне їх використання. Тривалість одного обороту також відповідає нормативу (<180 днів), причому у 2023 році спостерігається її суттєве скорочення до 120 днів, що характеризує прискорення оборотності активів.

Рентабельність оборотних активів у 2022 році є від’ємною, що не відповідає нормативу та свідчить про неефективне використання ресурсів у цей період. Проте у 2023–2024 рр. значення показника суттєво перевищують норматив 5–10%, що свідчить про підвищення прибутковості підприємства та покращення ефективності управління оборотним капіталом. Коефіцієнт завантаження оборотних активів у 2022–2024 рр. загалом знижується (що є позитивною тенденцією), хоча у 2024 році простежується незначне погіршення. У цілому динаміка показників свідчить про

стабільне зростання ефективності використання оборотних активів та покращення фінансового стану підприємства.

Висновки до розділу 3

У 2022–2024 роках ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» значно посилило свій майновий потенціал завдяки приросту основних та оборотних активів. Найсуттєвіший внесок у загальне зростання забезпечили оборотні активи, тоді як основні засоби демонстрували стале й прискорююче зміцнення. Сукупність цих тенденцій свідчить про стабільний розвиток підприємства та розширення його виробничих та фінансових можливостей.

ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» значно посилило свій майновий потенціал завдяки приросту основних та оборотних активів. Найсуттєвіший внесок у загальне зростання забезпечили оборотні активи, тоді як основні засоби демонстрували стале й прискорююче зміцнення. Сукупність цих тенденцій свідчить про стабільний розвиток підприємства та розширення його виробничих та фінансових можливостей.

Аналіз структури майнового потенціалу показує, що підприємство функціонує з переважним використанням оборотних активів, характерним для підприємств торговельно-виробничої сфери. Структура майнового потенціалу є відносно стабільною, а зміни у питомій вазі окремих його елементів відображають пріоритети підприємства щодо забезпечення виробничої діяльності та розвитку матеріально-технічної бази у 2022–2024 роках.

Підприємство демонструє стабільні позитивні тенденції у формуванні та використанні основних засобів. Підприємство активно оновлює техніко-технологічну базу, підвищує якість та придатність основних засобів до експлуатації, що в

сукупності сприяє зміцненню майнового потенціалу та створює передумови для подальшого зростання ефективності господарської діяльності.

Незважаючи на певні коливання окремих коефіцієнтів необоротних активів, підприємство демонструє скорочення тривалості обороту та зростання рентабельності оборотних активів, що вказує на прискорення обігу ресурсів і покращення прибутковості їх використання. Позитивною тенденцією є також зменшення коефіцієнта завантаження оборотних коштів, що свідчить про оптимізацію структури оборотних активів та підвищення ефективності управління ними. Загалом динаміка показників підтверджує посилення та підвищення ефективності операційної діяльності підприємства.

РОЗДІЛ 4. ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ «ЯКОБЗ ДАУ ЕГБЕРТС УКРАЇНА»

4.1. Шляхи оптимізації обсягу та структури майнового потенціалу підприємства

Основними критеріями, що впливають на ефективність управління оборотними активами, є їх розмір і структура, які повинні бути оптимальними для забезпечення максимально позитивного впливу на фінансовий стан підприємства. Для забезпечення безперервності діяльності обсяги повинні бути більшими за мінімально необхідні та не перевищувати оптимальних значень, щоб уникнути вилучення доступних коштів з інших більш пріоритетних видів діяльності підприємства. Отже, на основі раніше виявлених проблем ми розробимо способи оптимізації розміру та структури оборотних активів.

На основі детального аналізу фінансового стану компанії у розділах 2 та 3 було виявлено основні проблеми, які мали негативний вплив на фінансову стабільність, ліквідність та платоспроможність ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у період 2022-2024 років. Важливими факторами, що сприяли негативному впливу на фінансове становище підприємства, є неоптимальний розмір і структура оборотних активів підприємства.

Проаналізуємо виявлені проблеми та визначимо шляхи їх вирішення, враховуючи створення більш ефективної структури оборотних активів.

1) Після аналізу ліквідності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» було ідентифіковано, що підприємство піддається підвищеному ризику втрати платоспроможності, зокрема коефіцієнт абсолютної ліквідності, значно нижче рекомендованого рівня, який становить 0,2-0,35. Коефіцієнт швидкої ліквідності

також знижувалась протягом аналізованого періоду, що вказує на недостатність ліквідних коштів для покриття короткострокових зобов'язань.

Основною причиною недостатньої ліквідності є надмірно високий рівень зобов'язань перед постачальниками, який у 2023–2024 роках зріс швидше, ніж грошові кошти та дебіторська заборгованість. Крім того, було виявлено значне перевищення зобов'язань над дебіторською заборгованістю, що створює ризик дефіциту ліквідності та потенційних труднощів із забезпеченням безперервності господарської діяльності.

Внаслідок тривалого дисбалансу між ліквідними коштами та короткостроковими зобов'язаннями компанія втрачає фінансову гнучкість і ризикує зіткнутися з труднощами у виконанні своїх поточних платіжних зобов'язань, особливо в умовах підвищеної нестабільності ринку та коливань попиту.

З метою відновлення адекватного рівня ліквідності доцільно вжити заходів, які сприятимуть зменшенню зобов'язань. Оскільки значна їх частина припадає на внутрішні розрахунки групи та зобов'язання за послуги, що виникли під час кризи, підприємство повинно розглянути узгоджений з групою план поступового погашення, який зменшив би тиск на ліквідність та поліпшив фінансові показники.

Іншим важливим аспектом для відновлення платоспроможності є прискорення оборотності дебіторської заборгованості. Варто використовувати заходи, для стимулювання покупців, а саме:

- знижка за попередню оплату;
- скорочення терміну відстрочки платежу для надійних контрагентів;
- введення більш суворого контролю за простроченою заборгованістю;
- індивідуальні плани погашення для контрагентів, які систематично затримують платежі.

Також доцільно оптимізувати структуру оборотних активів, зменшивши надлишкові запаси, обсяг яких у післявоєнний період зростав значно швидше, ніж

оборот, що свідчить про уповільнення обороту капіталу. У 2023 році запаси, порівняно з 2021 роком, зросли майже в 2,5 рази, а оборот зріс лише на 6 %, що свідчить про перерозподіл капіталу в неліквідні активи.

Крім того, доцільно підвищити логістичну ефективність, оптимізувати транспортні витрати та перерозподілити запаси між регіональними складами. Це не тільки знизить витрати, але й зменшить надлишки.

Завдяки впровадженню запропонованих заходів компанія зможе оптимізувати співвідношення між ліквідними активами та короткостроковими зобов'язаннями, значно зменшити ризик неплатоспроможності та підвищити фінансову стабільність у середньостроковій перспективі.

2) Аналіз фінансової стабільності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за період 2022-2024 років показав, що компанія працює з від'ємним оборотним капіталом, оскільки поточні зобов'язання постійно перевищують оборотні активи, що вказує на відсутність власних джерел фінансування та значну залежність від зовнішніх кредиторів для продовження господарської діяльності.

Такий дисбаланс несе великі ризики того, що компанія не зможе виконати свої найнагальніші зобов'язання, і обмежує її здатність ефективно реагувати на фінансові виклики. Незважаючи на позитивну динаміку виручки та прибутковості в 2023-2024 роках, компанія має недостатньо ліквідних коштів, що ускладнює своєчасне погашення зобов'язань перед кредиторами та негативно впливає на загальну фінансову стабільність.

У воєнний час особливо важливо, щоб підприємства були фінансово стабільними. За оцінками експертів, у кризові періоди продажі продукції, як правило, сповільнюються порівняно з виробництвом, що створює додатковий тиск на оборотний капітал підприємств і призводить до збільшення їхнього боргу. Однією з головних проблем для українських підприємств є загальне зниження платоспроможності їхніх ділових партнерів, що призводить до нерегулярного

надходження коштів і ускладнює своєчасне погашення поточних зобов'язань [39, 158с.]

З метою вирішення виявлених проблем, які мають безпосередній вплив на фінансову стабільність ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна», окрім заходів, запропонованих у попередньому пунктах, доцільно реалізувати такі заходи з оптимізації:

- Максимально збільшити рівень погашення боргів.

Це дозволило б зменшити навантаження на оборотний капітал, збільшити власні фінансові кошти та зменшити потребу компанії в зовнішньому фінансуванні. Доцільно було б посилити контроль вимог, доповнивши поточні звіти в Excel спеціальним програмним забезпеченням, призначеним для детального аналізу дисципліни платежів. Це дозволило б швидше виявляти проблемних покупців і розробляти ефективні стратегії стягнення боргів.

- Оптимізація структури оборотних активів.

Надлишкові запаси, які зросли більш ніж на 60% у 2022–2024 роках, слід скоротити, оскільки вони негативно впливають на ліквідність. Оптимізація запасів дозволить вивільнити значні суми грошових коштів і зменшити дисбаланс між активами та зобов'язаннями.

Комплексне впровадження цих заходів допоможе відновити фінансову стабільність ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна», зменшити його залежність від зовнішніх кредиторів та забезпечити стабільну платоспроможність у майбутньому.

Тип фінансової політики підприємства є важливим фактором формування його фінансової стабільності. На рисунку 4.1 показано основні типи фінансової політики підприємств та їхні ключові характеристики. Аналізуючи динаміку показників ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у 2022–2024 роках, можна зробити висновок, що на даному етапі підприємство схиляється до агресивного типу фінансової політики.

Консервативний тип	Помірний тип	Агресивний тип
<ul style="list-style-type: none"> • мінімальний рівень позикових ресурсів; • середній рівень рентабельності продажів; • відсутність ефекту фінансового важеля; • високий рівень ціни капіталу; • низькі темпи зростання продажів та бізнесу. 	<ul style="list-style-type: none"> • оптимальний рівень співвідношення позикового та власного капіталу; • середній рівень рентабельності продажів; • позитивний ефект фінансового важеля; • середній рівень ціни капіталу; • середні темпи зростання продажів та бізнесу. 	<ul style="list-style-type: none"> • надлишок позикових ресурсів; • високий рівень рентабельності продажів; • негативний ефект фінансового важеля; • низький рівень ціни власного капіталу; • високі темпи зростання продажів та бізнесу.

Рис. 4.1. Основні типи фінансової політики підприємств та їх характеристики
(подано за [44, с. 28])

Це проявляється в тому, що значна частина його поточної діяльності фінансується за рахунок позикових коштів, а обсяг короткострокових зобов'язань систематично перевищує оборотні активи. Зокрема, у 2024 році перевищення поточних зобов'язань над оборотними активами становило приблизно 226 млн грн, що є ознакою агресивної та ризикованої моделі фінансування. Водночас компанія продемонструвала позитивну динаміку операційних результатів: у 2023 році виручка від реалізації збільшилася більш ніж на 38%, а рентабельність реалізації зросла до позитивних значень. Це свідчить про здатність компанії ефективно збільшувати обсяг реалізації після відновлення діяльності, але супроводжується високою залежністю від кредиторської заборгованості.

Для забезпечення фінансової стабільності та зменшення ризиків компанії доцільно перейти до помірної фінансової політики. Такий підхід передбачає

збалансоване співвідношення власного та позикового капіталу, що зменшить навантаження на короткострокові зобов'язання та забезпечить більш передбачувану фінансову динаміку.

Компанія може досягти шляхом наступного:

- розширення своєї діяльності та збільшення товарообороту, що сприятиме зростанню нерозподіленого прибутку та, відповідно, збільшенню власного капіталу;
- покращення ефективності управління оборотними активами, насамперед оптимізуючи рівень запасів і прискорюючи оборот дебіторської заборгованості;
- раціонального використання кредиторської заборгованості, включаючи переваги відстрочених платежів, уникаючи при цьому надмірної залежності від позикових коштів;
- використання можливості дострокового погашення рахунків із знижками, що зменшить витрати компанії та поліпшить її ліквідність;
- оптимізації операційних та логістичних витрат, щоб збільшення обсягів діяльності було пов'язане не тільки зі зростанням доходів, але й з утворенням додаткових фінансових ресурсів.

Перехід до помірної фінансової політики сприятиме зміцненню фінансової стабільності компанії, підвищить її платоспроможність та забезпечить стабільний розвиток у середньостроковій та довгостроковій перспективі.

3) На основі результатів аналізу платоспроможності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» було встановлено, що ризик дефолту компанії зростає. Основним фактором є стійка негативна чиста поточна вартість активів, що спостерігається з 2022 по 2024 рік. Зокрема, у 2024 році поточні зобов'язання перевищили поточні активи приблизно на 226 мільйонів українських гривень, що свідчить про значний дефіцит оборотного капіталу.

Додатковим негативним фактором є істотна перевищення торговельних зобов'язань над торговельними дебіторськими заборгованостями. У 2024 році торговельні зобов'язання перевищують торговельні дебіторські заборгованості у співвідношенні 3 до 1. Це створює ризик того, що компанія не зможе вчасно сплатити свої найнагальніші зобов'язання, що значно збільшує ймовірність дефіциту грошових потоків. Крім того, частка власного капіталу в структурі фінансування залишається обмеженою, що означає, що компанія фактично залежить від зовнішніх кредиторів для забезпечення безперервності бізнесу.

За таких обставин, у разі банкрутства компанії, неможливо буде швидко відновити платоспроможність протягом наступних шести місяців. Це пов'язано з недостатнім обсягом внутрішніх джерел фінансування та тим, що більша частина грошових потоків спрямовується на обслуговування зовнішнього боргу та покриття операційних витрат.

З метою підвищення платоспроможності доцільним є розширення попередньо запропонованих заходів і включення додаткових кроків, зокрема перегляду ціни реалізації продукції у напрямі її поступового підвищення до оптимального рівня. Починаючи з 2022 року на фінансові результати підприємства суттєво впливають збитки від курсових різниць, що зменшують обсяг вільних коштів. До цього додається постійне зростання логістичних, збутових та маркетингових витрат під впливом інфляційних процесів, що також знижує платоспроможність підприємства.

Підвищення ціни на продукцію є обґрунтованим з огляду на сильні ринкові позиції бренду Jacobs та наявну тенденцію до загального зростання цін у 2023–2024 роках. Це дозволить збільшити обсяг вільних грошових коштів, спрямувати їх на розширення операційної діяльності, збільшення запасів, дебіторської заборгованості та грошових ресурсів, а також на нарощення нерозподіленого прибутку та власного капіталу.

У поєднанні з ефективним управлінням витратами та оптимізацією структури оборотних активів, підвищення ціни сприятиме зростанню прибутковості діяльності та забезпечить збільшення власних джерел фінансування. Це, у свою чергу, дозволить підвищити платоспроможність підприємства, зменшити ризики настання неплатоспроможності та підвищити рівень фінансової стійкості в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

4) Аналіз рентабельності показав, що в 2022 році компанія зазнала збитків і мала негативні ключові показники рентабельності. У 2023-2024 роках ситуація значно покращилася, але динаміка все ще нерівномірна. Наприклад, рентабельність власного капіталу зростає з від'ємного значення у 2022 році до понад 26 % у 2024 році, що є позитивною зміною, але водночас свідчить про значні коливання фінансових результатів.

Рентабельність активів також була нестабільною: хоча вона перевищила 8 % у 2024 році, це зростання було в основному зумовлене збільшенням обсягу продажів, а не систематичним поліпшенням операційної ефективності.

Для стабілізації прибутковості рекомендується:

- оптимізувати витрати (особливо логістичні та операційні витрати);
- докласти зусиль для збільшення маржі на продукцію;
- розширити канали збуту, особливо в сегментах HoReCa та електронної комерції;
- забезпечити збалансоване управління цінами, знижками та асортиментом продукції.

Завдяки впровадженню цих заходів компанія зможе забезпечити більш стабільну та передбачувану рентабельність у майбутньому.

4.2. Економічне обґрунтування планування оптимального обсягу та структури оборотних активів підприємства

Ефективне управління оборотними активами є фундаментальною умовою забезпечення фінансової стабільності підприємства, оскільки саме ця група активів забезпечує безперервність операційного циклу, визначає рівень ліквідності та суттєво впливає на платоспроможність підприємства. Наявність надлишкових запасів, повільність стягнення дебіторської заборгованості або недостатність ліквідності створюють сприятливі умови для виникнення фінансових дефіцитів, потреби у зовнішньому фінансуванні та підвищення ризику дефолту. З огляду на це, оптимізація структури оборотних активів є важливим стратегічним напрямком для поліпшення фінансового стану підприємства.

У попередніх розділах було показано, що компанія ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» стикається з низкою проблем, пов'язаних з неефективною структурою оборотного капіталу. Аналіз за 2024 рік показав, що середня сума оборотних активів підприємства становила 1,819,365 тис. грн, з яких 664,643 тис грн припадало на виробничі запаси.

Ця частка запасів є надмірною порівняно з обсягом продажів і свідчить про нерациональне використання оборотного капіталу. Показники ліквідності також вказують на високі ризики: середній обсяг грошових коштів та їх еквівалентів становив 491,183 тис грн, що є недостатнім для покриття короткострокових зобов'язань підприємства, які перевищували 1,9 млрд грн. Особливою проблемою були дебіторські заборгованості на суму 582,046 тис грн, що характеризувалися зниженням оборотності, що чинило додатковий тиск на грошові потоки.

Ці результати свідчать про те, що підприємство фактично проводить агресивну політику управління оборотним капіталом. Це означає, що значна частина активів фінансується за рахунок короткострокових боргів, що збільшує залежність

підприємства від зовнішніх кредиторів і зменшує його фінансову гнучкість. Сукупність цих факторів зумовлює необхідність впровадження заходів з оптимізації структури та планування оборотних активів, що дозволить зменшити ризики ліквідності та забезпечити стабільність фінансових потоків.

Теоретичні засади управління оборотними активами вказують, що їх оптимальний обсяг повинен забезпечувати безперервність операційної діяльності без створення надлишків, які «заморожують» капітал.

У практиці корпоративного фінансового менеджменту використовуються різні інструменти та методи оптимізації, включаючи економічну модель для визначення оптимального обсягу замовлення (EOQ), системи аналізу ABC та XYZ для класифікації запасів, моделі для визначення прийнятних термінів стягнення кредитів та методи стандартизації кредиторської заборгованості. У діяльності компанії ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» доцільніше застосовувати такі методи, як стандартизація рівнів запасів, скорочення терміну стягнення дебіторської заборгованості та формування нової політики управління короткостроковою заборгованістю, що поєднує використання зовнішніх джерел фінансування з поступовим збільшенням частки самогенеруючого оборотного капіталу.

Запропоновані заходи передбачають повну трансформацію поточного управління активами. Це базується на скороченні надлишкових запасів до рівнів, що відповідають щомісячним потребам виробництва та реалізації, тим самим зменшуючи обсяг «заморожених» коштів та збільшуючи оборотність активів. Іншим ключовим елементом цього заходу є прискорення стягнення дебіторської заборгованості шляхом перегляду кредитної політики, запровадження управління строками оплати та використання заходів для заохочення своєчасних платежів.

Удосконалення управління кредиторською заборгованістю має бути спрямовано на уникнення надмірної залежності від кредиторів та збалансування термінів погашення боргів з термінами надходження платежів від клієнтів. Особливе значення

має формування резервів ліквідності, які слугують необхідним джерелом фінансування для компаній, щоб швидко покривати нагальні потреби.

Для реалізації цього заходу компанія повинна понести ряд організаційних та операційних витрат, пов'язаних з розробкою методів встановлення стандартів поточних активів, навчанням персоналу, оновленням внутрішніх правил та проведенням внутрішніх аудитів оборотного капіталу. Приблизна сума необхідних витрат наведена в табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Орієнтовні витрати на впровадження системи планування оборотних активів

Стаття витрат	Зміст	Сума, тис.грн.
Розробка моделі нормування ОА	аналітичні роботи	45000
Навчання персоналу	тренінги	2,000
Оновлення внутрішніх регламентів	політики управління запасами, ДЗ, КЗ	1,000
Проведення внутрішнього аудиту	оцінка ОА	22000
Консультаційний супровід	зовнішні експерти	30000
Разом	x	140000

Джерело: розроблено автором на основі [76;77;78]

Аналіз наведеної таблиці показує, що впровадження заходів з оптимізації оборотних активів не вимагає значних капітальних витрат, оскільки базується переважно на організаційних змінах та раціоналізації внутрішніх бізнес-процесів. Загальна вартість становить 140000 гривень, що є відносно невеликою сумою порівняно з інвестиційними проектами, пов'язаними з модернізацією обладнання або впровадженням складних інформаційних систем. Водночас ці витрати можуть принести значні економічні вигоди завдяки скороченню надлишкових запасів, скороченню термінів стягнення дебіторської заборгованості, оптимізації фінансових витрат та скороченню адміністративних витрат.

Очікувані економічні вигоди від впровадження цього заходу розраховані на основі скорочення надлишкових виробничих запасів, оптимізації фінансових витрат

та поліпшення оборотності оборотного капіталу. Аналіз показує, що оптимізація запасів може принести щорічну економію в розмірі 66000 гривень за рахунок скорочення витрат на зберігання та фінансування.

Покращення коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості дозволить зменшити збитки приблизно на 17000 українських гривень на рік. Водночас оптимізація структури кредиторської заборгованості зменшить потребу у дорогому короткостроковому фінансуванні, що дозволить заощадити приблизно 50000 гривень на рік. Крім того, очікується, що вдосконалення процесів управління дозволить зменшити витрати на 31000 гривень на рік. Загальний прогнозований економічний ефект становить приблизно 164000 гривень на рік.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що впровадження заходів з планування оптимального обсягу та структури оборотних активів сприятиме значному підвищенню ефективності використання оборотного капіталу, зниженню фінансового ризику, поліпшенню ліквідності та забезпеченню стабільності в діяльності компанії. З огляду на низький рівень необхідних інвестицій та значні очікувані вигоди, цей захід є економічно доцільним і відповідає стратегічній меті компанії щодо підвищення фінансової стабільності.

Разом із іншим заходом, розглянутим у підрозділі 4.3, він формує комплексний економічний ефект, який підлягає інтегральній оцінці. У наступному підрозділі буде здійснено розрахунок показників інвестиційної ефективності обох заходів у сукупності, зокрема NPV, IRR, PI, PP та ROI.

4.3 Економічне обґрунтування впровадження системи фінансового контролю та управління платоспроможністю підприємства

Ефективне управління фінансами та систематичний контроль платоспроможності є ключовими елементами фінансової стратегії компанії, особливо

в нестабільні періоди або при наявності значних зобов'язань за кредиторською заборгованістю. Для ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» управління та оптимізація грошових потоків, контроль дебіторської та кредиторської заборгованості, вдосконалення кредитної політики та забезпечення своєчасних платежів є ключовими напрямками стабілізації фінансового становища.

У 2022-2024 роках компанія зіткнулася з низкою проблем: надмірна заборгованість, зокрема перед групою; негативний оборотний капітал; повільна оборотність дебіторської заборгованості; відсутність оперативного аналізу фінансових ризиків.

Ці фактори призвели до зниження ліквідності, створили ризик дефіциту грошових коштів та обмежили здатність підприємства фінансувати свою діяльність і виконувати найнагальніші зобов'язання. Отже, впровадження сучасної системи фінансового контролю є не тільки необхідним, але й економічно виправданим.

На сучасних підприємствах ефективно управління грошовими потоками неможливе без автоматизації аналітичних процесів. Програмні рішення класу ERP/Financials надають такі можливості як:

- Автоматизований аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості,
- Створення прогнозів грошових потоків,
- Швидке відстеження термінів платежів,
- Запобігання накопиченню простроченої заборгованості,
- Встановлення кредитних лімітів та оцінка ризику несплати,
- Забезпечення своєчасного оновлення інформації для прийняття рішень.

Найпоширенішими та функціональними рішеннями, що можуть бути впроваджені в діяльності ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна», є Oracle Financials 24C, SAP S/4HANA Finance та Microsoft Dynamics 365. У табл. 4.2 наведено основні характеристики кожної системи.

Таблиця 4.2

Програмне забезпечення для детального аналізу дебіторської заборгованості та доступні у ньому функції

Програмне забезпечення	Функції
Oracle Financials 24C	1) Пропонування оптимальних умов кредиту; 2) Визначення, чи відповідають характеристики покупця умовам надання товарного кредиту відповідно до кредитної політики компанії; 3) Автоматичний моніторинг та повідомлення про своєчасність платежів; 4) Налаштування аналізу на основі кредитної політики організації; 5) Встановлення кредитних умов для контрагентів на основі попередніх ділових відносин; 6) Аналіз документів; 7) Автоматичне повідомлення про зміни у фінансовому становищі клієнта та підготовка пропозиції щодо оновлення кредитного ліміту; 8) Аналіз контрагента на основі його взаємодії з іншими організаціями.
SAP S/4HANA Finance	1) Оцінка кредитоспроможності контрагента на основі великої кількості фінансових показників; 2) Відстеження кредитної історії та діяльності організації в цілому; 3) Моніторинг поточних боргів і платежів клієнта; 4) Автоматичне визначення прострочених сум.
Microsoft Dynamics 365	1) Встановлення індивідуальних налаштувань для кожного контрагента; 2) Рейтингування контрагентів; 3) Встановлення індивідуальних лімітів для покупців у ручному режимі; 4) Складання графіків платежів з відстрочкою оплати; 5) Встановлення знижок за встановленими правилами; 6) Автоматичний моніторинг термінів платежів з автоматичним повідомленням у випадку затримки; 7) Аналіз дебіторів за обсягами, контрагентами, простроченими термінами; 8) Можливість перенесення даних до MS Excel.

Джерело: розроблено автором на основі [40;41;42;43]

Для реалізації проекту необхідно здійснити ряд інвестиційних витрат, пов'язаних з придбанням ліцензії, технічною інтеграцією та налаштуванням системи, навчанням персоналу та наданням технічної підтримки. Структура витрат представлена в табл. 4.3.

Структура інвестиційних витрат, представлена в таблиці 4.3, відображає типові статті бюджету, пов'язані з впровадженням сучасних ERP систем управління. У міжнародній практиці вартість впровадження таких систем складається з трьох

основних компонентів: вартість програмного забезпечення, вартість технічної інтеграції та вартість навчання і підтримки користувачів.

Таблиця 4.3

Структура інвестиційних витрат на впровадження системи фінансового контролю

Стаття витрат	Орієнтовна сума, грн.
Ліцензія Microsoft Dynamics 365 Finance (12 місяців)	180000
Первинна конфігурація та встановлення системи	70000
Інтеграція з Excel, бухгалтерським обліком та фінансовими модулями	60000
Навчання персоналу (1-2 дні)	30000
Консалтинг із налаштування кредитної політики, управління ДЗ/КЗ	40000
Тестування та технічна підтримка	25000
Резервні витрати	45000
Разом	450000

Джерело: розроблено автором на основі [76;77;78]

Ліцензія на програмне забезпечення є ключовою статтею витрат, оскільки вона визначає доступ компанії до основних функціональних можливостей системи, включаючи модулі управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, фінансовою звітністю, прогнозуванням грошових потоків та кредитною політикою. Вартість ліцензії залежить від кількості користувачів, обсягу аналітичних інструментів та обраного тарифного плану.

Початкова конфігурація та встановлення системи включають адаптацію програмного середовища до потреб компанії, створення облікової політики, налаштування аналітики та приведення даних у відповідність до вимог бухгалтерського обліку. Це дозволяє інтегрувати систему в існуючу ІТ-архітектуру компанії.

Інтеграція з бухгалтерським обліком та фінансовою звітністю є важливою передумовою для переходу від ручних до автоматизованих процедур. Вона забезпечує зворотний зв'язок між початковими операціями та стратегічним фінансовим аналізом, допомагаючи усунути дублювання та помилки.

Навчання персоналу є обов'язковим елементом, оскільки ефективність впровадження залежить не тільки від технічного рівня системи, але й від готовності співробітників використовувати її інструменти. Наукова література підкреслює, що саме «людський фактор» часто визначає успіх або провал проекту цифровізації.

Консультаційна та технічна підтримка забезпечують стабільну роботу системи в перші місяці експлуатації та своєчасне виявлення потенційних проблем у фінансових процесах.

Узагальнені характеристики інвестицій, термінів впровадження та фінансових припущень наведено у табл. 4.4.

Таблиця 4.4

Інвестиційні витрати на впровадження системи фінансового контролю

Показник	Значення
Загальний обсяг інвестицій	590000
Термін реалізації проекту	12 місяців
Джерело фінансування	Власні кошти підприємства
Ставка дисконту (WACC)	13%
Альтернативна ставка кредиту	15%
Період корисного використання системи	3 роки

Джерело: розроблено автором на основі [76;77;78]

Загальні параметри проекту дозволяють оцінити інвестиційне навантаження та фінансову доцільність впровадження системи фінансового контролю. Їх аналіз необхідний для того, щоб зробити висновки про можливість реалізації проекту без залучення зовнішнього фінансування.

Загальний обсяг інвестицій у реалізацію заходів становить 590000 грн., що включає витрати першого заходу у сумі 140000 грн. та витрати другого заходу у сумі 450000 грн. Сукупний річний економічний ефект становить 330000 грн., із яких 164000 грн. забезпечує впровадження першого заходу, а 166000 грн. - модернізація

систем фінансового контролю. Вони становлять лише 0,4 % від чистого прибутку підприємства у 2024 році, що свідчить про мінімальне фінансове навантаження.

12-місячний термін реалізації є стандартним для проектів ERP такого типу і включає всі етапи: планування, встановлення, інтеграцію, тестування та запуск системи.

Власні кошти як джерело фінансування зменшують ризик збільшення фінансових витрат і забезпечують повний контроль над проектом.

Дисконтна ставка 13% відображає середньозважену вартість капіталу підприємств виробничого сектору України та відповідає вимогам оцінки інвестиційних проектів у реальному секторі.

Експлуатаційний термін 3 роки є типовим періодом окупності та періодом старіння програмного забезпечення, що рекомендується міжнародними методологіями фінансового управління.

Завдяки цим характеристикам проект можна класифікувати як низькоризиковий та стратегічно важливий для підвищення ліквідності підприємства.

Для оцінки економічної доцільності інвестицій у впровадження системи фінансового контролю використовуються класичні показники аналізу інвестицій. Їх застосування дозволяє визначити, чи гарантує даний проект збільшення економічних вигод у майбутньому та яку віддачу від нього може отримати підприємство. До таких показників відносяться:

1. Період окупності (PP):

$$PP = \frac{I}{E}$$

де I – інвестиції,

E – річний грошовий ефект.

2. Чиста теперішня вартість (NPV):

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} - I$$

CF_t – грошовий потік у році t ,

r – ставка дисконту,

I – обсяг інвестицій.

$NPV > 0$ означає, що проєкт є фінансово вигідним;
 $NPV < 0$ – економічний ефект менший за вартість капіталу.

3. Внутрішня норма доходності (IRR):

$$\sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+IRR)^t} = I$$

4. Індекс прибутковості інвестицій (PI):

$$PI = \frac{\sum PV(CF)}{I}$$

5. Рентабельність інвестицій (ROI):

$$\frac{(E - I)}{I} \times 100\%$$

Після визначення теоретичних основ оцінки ефективності інвестицій та розгляду формул розрахунку основних показників необхідно застосувати їх на практиці до запропонованого заходу, спрямованого на створення системи фінансового контролю в ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна», розрахунок проведено у табл. 4.5.

Результати табл. 4.5 показують високу ефективність проєкту загального впровадження двох запропонованих заходів. Період окупності інвестицій становить 1,79 років, що означає, що вкладені кошти окупляться менш ніж за два роки. Чиста теперішня вартість є позитивною і становить 163,5 тис. гривень, що означає, що дисконтовані доходи перевищують інвестиційні витрати. Індекс рентабельності інвестицій становить 1,28, що означає, що на кожен вкладену українську гривню підприємство отримує дисконтований дохід у розмірі 1,28 української гривні, що

перевищує поріг 1. Внутрішня норма прибутковості проекту становить приблизно 31,1%, що значно перевищує прийнятну ставку дисконту в 15 %, що означає, що цей проект створює додану вартість для підприємства. Норма прибутковості інвестицій становить 55,9%, що також підтверджує доцільність реалізації комплексу заходів.

Таблиця 4.5

**Розрахунок показників економічної ефективності інвестиційного проекту
впровадження системи фінансового контролю**

Показник	Значення
Строк окупності (PP), роки	1.79
Чиста теперішня вартість (NPV), тис. грн	1635
Індекс рентабельності інвестицій (PI), од	1.28
Внутрішня норма доходності (IRR), %	31.1
Рентабельність інвестицій (ROI), %	55.9

Джерело: розроблено автором на основі [79;80;81]

Отже, на основі результатів розрахунку загального індексу економічної ефективності щодо оптимізації структури оборотних активів та впровадження заходів, пов'язаних із системою фінансового управління, ми можемо зробити висновок, що цей комплексний проект є економічно доцільним і сприятиме зміцненню фінансової стабільності та платоспроможності компанії ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна».

4.4. Оцінка впливу запропонованих заходів на фінансові результати діяльності підприємства

Заходи, запропоновані в підрозділах 4.2 та 4.3, були спрямовані на підвищення ефективності управління оборотними коштами та вдосконалення системи фінансового контролю. Їх реалізація передбачає суттєві зміни в структурі

короткострокових активів і зобов'язань, організації фінансових потоків, тривалості операційних і фінансових циклів, ліквідності, прибутковості та загальній фінансовій стабільності підприємства. Для всебічної оцінки впливу запропонованих заходів було проведено порівняння фактичних результатів діяльності підприємства ТОВ «Якобс Дау Егбертс Україна» у 2024 році з прогнозами на 2025 рік, які були визначені на основі розрахованого економічного ефекту та очікуваних змін у структурі оборотних коштів.

Порівняльний аналіз було проведено з урахуванням динаміки показників за період 2022-2024 рр., що дозволило простежити тенденції розвитку підприємства та визначити, наскільки очікувані зміни на 2025 р. відхиляються від визначеного курсу. У табл 4.6 наведено динаміку основних показників оборотності, що характеризують швидкість перетворення активів у грошові потоки та ефективність операційної діяльності.

Таблиця 4.6

Динаміка та прогноз показників оборотності активів підприємства

Показник	2022	2023	2024	прогноз	Відхилення прогнозного року до 2024
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2.43	2.52	2.58	2.73	5.5%
Період обороту оборотних активів, днів	149	145	141	133	-8
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	7.9	8	8.1	8.5	4.7%
Період інкасації дебіторської заборгованості, днів	46	46	45	43	-2
Коефіцієнт оборотності запасів	5.12	5.31	5.42	5.91	8.3%
Період обороту запасів, днів	71	69	67	61	-6
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	5.74	5.9	6.21	7.6	18.3%
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	64	62	58	47	-11
Операційний цикл, днів	117	115	112	104	-8
Фінансовий цикл, днів	53	53	54	57	3

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, дод. А, Б.

Після впровадження заходів коефіцієнт оборотності оборотних активів зросте з 2,58 до 2,73, що свідчить про прискорення оборотності ресурсів та підвищення ефективності використання капіталу. Період оборотності скоротиться на 8 днів, що вказує на зменшення часу, необхідного для перетворення вкладених ресурсів у грошові надходження. Істотні поліпшення спостерігаються також в управлінні запасами: коефіцієнт оборотності запасів зріс приблизно на 9%, а період оборотності скоротиться на 6 днів. Це призведе до зниження витрат на зберігання та зменшення ризику надлишкових запасів.

Значні зміни відбудуться також в управлінні кредиторською заборгованістю. В рамках запропонованих заходів компанія поліпшить умови розрахунків з постачальниками, що відобразиться у збільшенні коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості з 6,21 до 7,60. Термін погашення скоротиться на 11 днів, що свідчить про поліпшення платіжної дисципліни та зміцнення довіри постачальників. Операційний цикл скоротиться з 112 до 104 днів, що свідчить про загальне поліпшення ефективності економічної діяльності, оскільки час, необхідний для завершення всього циклу перетворення ресурсів у дохід, був скорочений. Незначне подовження фінансового циклу до 57 днів не свідчить про погіршення ситуації. Це саме завдяки скороченню терміну погашення кредиторської заборгованості і свідчить про поліпшення фінансової дисципліни.

Для адекватної оцінки впливу заходів важливе значення має аналіз ліквідності підприємства. У табл. 4.7 наведено зміни основних коефіцієнтів ліквідності під впливом запропонованих заходів.

Згідно з табл. 4.7, після впровадження запропонованих заходів у попередніх розділах поточна ліквідність досягне цільового значення 1,07 вже у 2025 році, тоді як у 2024 році вона становила лише 0,89. Це свідчить про меншу залежність від короткострокової заборгованості та більшу стійкість до зовнішніх фінансових ризиків. Показник поточної ліквідності зросте до нормативного рівня, що пов'язано з

оптимізацією запасів і прискоренням оборотності дебіторської заборгованості. Коефіцієнт оборотності збільшується з 0,72 до 0,81, що свідчить про зростання частки найбільш ліквідних активів в оборотних активах компанії.

Таблиця 4.7

Вплив запропонованих заходів на ліквідність підприємства

Показник	2024	2025 прогноз	Відхилення
Абсолютна ліквідність	0.24	0.26	0.02
Швидка ліквідність	0.56	0.68	0.12
Поточна ліквідність	0.89	1.07	0.18
Коефіцієнт маневреності	0.72	0.81	0.09

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, яка знаходиться у додатку А та Б.

Оптимізація оборотних активів і вдосконалення системи фінансового менеджменту мають опосередкований, але значний вплив на прибутковість бізнесу. Збільшення швидкості обороту активів, зниження вартості фінансування надлишкових запасів, зменшення втрат від простроченої дебіторської заборгованості та підвищення точності управління грошовими потоками створюють умови для підвищення прибутковості. У табл. 4.8 наведено прогнозні значення коефіцієнтів прибутковості, які були встановлені з урахуванням економічного впливу запропонованих заходів.

Таблиця 4.8

Прогнозний вплив заходів на рентабельність підприємства

Показник	2024	прогноз	Відхилення
Рентабельність активів (ROA), %	8.10	18.30	10.2
Рентабельність власного капіталу (ROE), %	33	53	20.0
Рентабельність реалізації (ROS), %	4.77	9.18	4.4

Джерело: розраховано автором на базі фінансової звітності підприємства, дод. А, Б.

Аналізуючи табл. 4.8 можна зробити висновок, що очікується більш ніж подвоєне зростання доходів від активів та свідчить про значне підвищення ефективності використання підприємством своїх ресурсів. Зростання рентабельності власного капіталу до 53% відображає збільшення грошової віддачі від внесків акціонерів, що має вирішальне значення для залучення довгострокових інвестицій у підприємство. Рентабельність продажів підвищилася завдяки зниженню операційних витрат та раціоналізації структури оборотного капіталу.

Підсумовуючи, результати розрахунків та аналітичних оцінок свідчать про те, що запропоновані заходи мають цілком позитивний вплив на фінансово-господарську діяльність ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна». Вони забезпечують кращий оборот активів, підвищену ліквідність і платоспроможність, а також посилену фінансову стабільність, створюючи таким чином необхідні умови для підвищення прибутковості компанії в коротко- і середньостроковій перспективі. Водночас ефект від цих заходів є довгостроковим, оскільки вони створюють стабільні умови для стратегічного розвитку та розширення фінансового потенціалу компанії.

Висновки до розділу 4

Основними критеріями, що впливають на ефективність управління оборотними активами, є їх розмір і структура, які повинні бути оптимальними для забезпечення максимально позитивного впливу на фінансовий стан підприємства. Для забезпечення безперервності діяльності обсяги повинні бути більшими за мінімально необхідні та не перевищувати оптимальних значень, щоб уникнути вилучення доступних коштів з інших більш пріоритетних видів діяльності підприємства. Отже, на основі раніше виявлених проблем ми розробимо способи оптимізації розміру та структури оборотних активів.

На основі детального аналізу фінансового стану компанії у розділах 2 та 3 було виявлено основні проблеми, які мали негативний вплив на фінансову стабільність, ліквідність та платоспроможність ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у період 2022-2024 років. Важливими факторами, що сприяли негативному впливу на фінансове становище підприємства, є неоптимальний розмір і структура оборотних активів підприємства.

Перший запропонований захід, спрямований на планування оптимальних обсягів оборотних активів, продемонстрував значний потенціал підвищення ефективності основної діяльності підприємства. Оптимізація рівня запасів, прискорення обігу дебіторської заборгованості та поступове скорочення кредиторської заборгованості забезпечують скорочення операційного циклу, зниження витрат на фінансування оборотного капіталу та зменшення ризику виникнення касових розривів. Прогнозні дані підтвердили, що впровадження цього заходу дозволяє суттєво покращити ключові коефіцієнти оборотності, а також забезпечує тенденцію до досягнення нормативних значень ліквідності.

Другий захід, пов'язаний із впровадженням системи фінансового контролю, забезпечує підвищення прозорості фінансових процесів, зменшення імовірності виникнення простроченої заборгованості, посилення контролю над грошовими потоками та вдосконалення планування витрат. Фінансовий контроль, що базується на застосуванні програмних рішень Oracle, SAP або Microsoft Dynamics, формує достовірну інформаційну базу для управлінських рішень та створює передумови для підвищення дисципліни розрахунків. У сукупності з оптимізацією оборотних активів цей захід забезпечує перехід від реактивного до проактивного управління фінансами, що є критично важливим у період нестабільності та зростання зовнішніх ризиків.

Загалом результати проведених розрахунків і прогнозів свідчать, що запропоновані у четвертому розділі заходи мають комплексний позитивний вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства. Вони дозволяють не лише

стабілізувати показники поточної діяльності, але й забезпечують стійкий фундамент для подальшого розвитку, підвищення інвестиційної привабливості та посилення позицій ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» на внутрішньому ринку. У довгостроковій перспективі очікується, що реалізація заходів сприятиме зростанню вартості бізнесу, формуванню стабільних фінансових результатів та підвищенню стійкості підприємства до зовнішніх економічних коливань.

Таким чином, запропоновані рішення можна вважати економічно обґрунтованими, доцільними та стратегічно важливими для забезпечення подальшого розвитку підприємства.

ВИСНОВКИ

Майновий потенціал підприємства - це сукупність можливостей, що надаються об'єктами майна, які контролюються підприємством в результаті минулих подій, функціонують у матеріальній, нематеріальній та фінансовій формах і які, при систематичному використанні в економічній діяльності, як очікується, принесуть економічні вигоди, включаючи синергетичний ефект, у майбутньому у вигляді чистого доходу, доданої вартості, чистого прибутку та власного капіталу.

До майнового потенціалу підприємства входить сукупність об'єктів майна, технологічно та організаційно об'єднаних для виробництва певного виду продукції або виконання певного виду послуг.

Активи поділяються за їхньою функціональною формою наступним чином: за формою функціонування; за участю в економічній діяльності та швидкістю обороту; за характером обслуговування окремих видів діяльності; за характером фінансових джерел формування; за характером володіння поділяють, за ступенем ліквідності.

ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» входить до складу міжнародної групи Jacobs Douwe Egberts Peet's (JDE Peet's) — провідної глобальної компанії, що спеціалізується виключно на виробництві кави та чаю.

В Україні бренд Jacobs займає одну з провідних позицій серед кавової продукції та асоціюється з високою якістю, насиченим смаком і особливим ароматом.

Майновий комплекс компанії характеризується сталою структурою активів: частка оборотних активів у різні роки становила 65–67%, тоді як необоротні активи займали 33–35%, що вказує на операційну модель, орієнтовану на обіг товарних запасів. У структурі оборотних активів найбільшу частку припадає на дебіторську заборгованість – 21%, далі – запаси – 24%, та грошові кошти та їх еквіваленти – 18% (станом на 31.12.2024). У складі необоротних активів ключову роль відіграють

основні засоби з питомою вагою 31%, що підтверджує стабільність матеріально-технічної бази без різких структурних коливань.

Показники ефективності використання оборотних активів продемонстрували позитивну тенденцію: коефіцієнт оборотності у 2023 р. зріс до максимального значення 3,03 оберти, тривалість одного обороту скоротилася до 120 днів (–20% порівняно з 2022 р.), а рентабельність оборотних активів перейшла від від’ємного значення у 2022 р. до 10,96% у 2023 р. та 13,1% у 2024 р. Незважаючи на невелике уповільнення оборотності у 2024 р., рівень ефективності все ж залишається суттєво вищим, ніж у базовому 2022 році.

Фінансові результати підприємства у 2022–2024 рр. демонструють стійке покращення: доходи від звичайної діяльності зростали щороку, що спричинило збільшення валового прибутку та суттєвий перехід від збитку у 2022 році до впевненого прибутку у 2023–2024 рр. Зростання пояснюється розширенням обсягів реалізації та відновленням ринку, що позитивно вплинуло на фінансову ефективність компанії

Рентабельність підприємства за всіма ключовими показниками суттєво покращилася

Власний капітал підприємства суттєво зріс, що свідчить про зміцнення фінансової стійкості. Ліквідність загалом покращувалася: коефіцієнт поточної та абсолютної ліквідності підвищився, хоча у 2024 році спостерігається незначне зниження маневреності та швидкої ліквідності. Загалом показники демонструють зміцнення фінансової стабільності та збільшення можливостей підприємства покривати свої зобов’язання.

Аналіз структури майнового потенціалу показує, що підприємство функціонує з переважним використанням оборотних активів, характерним для підприємств торговельно-виробничої сфери. Структура майнового потенціалу є відносно стабільною, а зміни у питомій вазі окремих його елементів відображають пріоритети

підприємства щодо забезпечення виробничої діяльності та розвитку матеріально-технічної бази у 2022–2024 роках.

Підприємство демонструє стабільні позитивні тенденції у формуванні та використанні основних засобів. Підприємство активно оновлює техніко-технологічну базу, підвищує якість та придатність основних засобів до експлуатації, що в сукупності сприяє зміцненню майнового потенціалу та створює передумови для подальшого зростання ефективності господарської діяльності.

Незважаючи на певні коливання окремих коефіцієнтів необоротних активів, підприємство демонструє скорочення тривалості обороту та зростання рентабельності оборотних активів, що вказує на прискорення обігу ресурсів і покращення прибутковості їх використання. Позитивною тенденцією є також зменшення коефіцієнта завантаження оборотних коштів, що свідчить про оптимізацію структури оборотних активів та підвищення ефективності управління ними. Загалом динаміка показників підтверджує посилення та підвищення ефективності операційної діяльності підприємства.

На основі детального аналізу фінансового стану компанії у розділах 2 та 3 було виявлено основні проблеми, які мали негативний вплив на фінансову стабільність, ліквідність та платоспроможність ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» у період 2022–2024 років. Важливими факторами, що сприяли негативному впливу на фінансове становище підприємства, є неоптимальний розмір і структура оборотних активів підприємства.

За результатами планування оборотних активів було визначено, що за дотримання наведених у підрозділі 4.1 рекомендацій підприємство зможе у прогностному періоді оптимізувати структуру оборотних активів, підвищити рентабельність, покращити ліквідність та підняти ефективність використання оборотних активів, скоротити період оборотності оборотних активів, зменшити негативний розрив між оборотними активами та поточними зобов'язаннями,

підвищити спроможність підприємства відповідати за найбільш терміновими зобов'язаннями, зменшити залежність від зовнішніх кредиторів, оптимізувати операційний та виробничий цикл і почати оптимізацію фінансового циклу, що був від'ємним у 2024 році.

Також було визначено шляхи підвищення ефективності управління оборотними активами, зокрема, прискорення обороту оборотних активів, підвищення рівня ліквідності підприємства, максимізація прибутку при збереженні фінансової стійкості, оптимізація тривалості операційного та фінансового циклів підприємства, скорочення періоду інкасації дебіторської і погашення кредиторської заборгованості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Перетворення додаткового прибутку на земельну ренту. –924 с.
2. Орехова О. І. Економічний потенціал підприємства: сутнісні характеристики та структуризація // Економіка та суспільство. – 2018. – № 17. – 50 с.
3. Шварц І. С., Безсмертна О., Краєвська А. Особливості оцінювання майнового потенціалу підприємства // Науковий журнал «Простір». – Вінниця : ВНТУ, 2021. –115 с.
4. Богма О. В., Ганечко І. В., Лимар В. В. Економічний потенціал підприємства: зміст та ключові характеристики // Scientia Fructuosa. – 2022. – №1(141). – 68 с.
5. Білощурський М. В. Економіка підприємства : навч. посіб. – Харків : ХНЕУ імені С. Кузнеця, 2017. – 182 с.
6. Волков А. І. Майновий потенціал підприємства та методи його оцінювання : монографія. – Київ : КНЕУ, 2019. – С. 17.
7. Кравченко В. С. Майновий потенціал як індикатор конкурентоспроможності підприємства // Економічний вісник ПУЕТ. – 2020. – № 4. –75 с.
8. Мельник О. Г. Динаміка майнового потенціалу підприємства в умовах ринкових трансформацій // Вісник КНЕУ. – 2021. – № 6. – 55 с.
9. Віксель К. Лекції з політичної економії. Т. I : Загальна теорія / пер. з англ. – Лондон : Routledge & Kegan Paul, 1901. – 540 с.
10. Концептуальна основа фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України: станом на березень 2018 року URL https://mof.gov.ua/storage/files/2019_RB_ConceptualFramework_ukr_AH.pdf

11. Боднар Н. Економіка підприємства: Навчальний посібник/ Наталія Боднар, Валерій Воротін, Олег Гаєвський,; За ред. А. В. Каліни; Міжрегіональна академія управління персоналом . - К.: МАУП, 2006. - 350с
12. Економіка підприємства: Начальний посібник/ П. В. Круш, В. І. Подвігіна, Б. М. Сердюк та ін.. - К.: Ельга-Н: КНТ, 2007. - 777 с.
13. Патин Г. О. Економчна сутність майнового потенціалу підприємства / Г. О. Патин, С. Я. Фаріон // Бізнес Інформ. – 2013. – № 6. – С. 296–301.
14. Гавва В. Н., Божко Е. А. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: Навчальний посібник. — К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 224 с.
15. Рибалко О.В. Методичні підходи до оцінювання майнового потенціалу підприємства. Вісник ХНЕУ, 2021 – 33 с.
16. Гавриленко Т.О. Комплексна оцінка економічного потенціалу підприємства. Наукові праці ОНЕУ, 2022 – 44 с.
17. Методичні рекомендації з оцінки економічного потенціалу підприємства // Investplan, №12, 2018
18. Сторінка ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» на офіційному сайті YouControl. URL: <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=15433119> (дата звернення: 18.10.2025).
19. Річна фінансова звітність та звіт незалежного аудитора щодо фінансової звітності компанії ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» станом на 31 грудня 2024 року. URL: <https://www.jacobsdouweegberts.com/siteassets/about-us/ukraine/--2024----.pdf>. (дата звернення: 18.10.2025).
20. Річна фінансова звітність та звіт незалежного аудитора щодо фінансової звітності компанії ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» станом на 31 грудня 2023 року. URL: <https://www.jacobsdouweegberts.com/siteassets/about-us/ukraine/--2023----.pdf>. (дата звернення: 18.10.2025).

21. Річна фінансова звітність та звіт незалежного аудитора щодо фінансової звітності компанії ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» станом на 31 грудня 2022 року. URL: <https://www.jacobsdouweegberts.com/siteassets/about-us/ukraine/--2022----.pdf>. (дата звернення: 18.10.2025).
22. Огляд українського ринку кави станом на 2024 рік. Офіційний веб-сайт Pro Consulting. URL: <https://pro-consulting.ua/ua>. (дата звернення: 20.10.2025).
23. Денисюк О.Г. Майновий потенціал підприємства: сутність, відтворення, управління : автореф. дис. ... канд. екон. наук ;
24. Український науково-дослідний інститут продуктивності АПК. Київ, 2010. 21 с.
25. JDE Peet's. Офіційний веб-сайт URL: <https://www.jdepeets.com>. (дата звернення: 19.11.2025).
26. Jacobs Douwe Egberts Ukraine. Corporate information. Офіційний веб-сайт URL: <https://www.jacobs.ua>. (дата звернення: 19.11.2025).
27. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 214 с
28. Волков А. І. Майновий потенціал підприємства та методи його оцінювання : монографія. – Київ : КНЕУ, 2019. – С. 17.
29. Білоусенко М. В. Економіка підприємства: навч. посіб. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 182 с.
30. Ковальов В. В. Фінансовий аналіз: методи та моделі. – Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 412 с.
31. Костирко Л. А. Діагностика потенціалу фінансово-економічної стійкості підприємства : монографія / Л. А. Костирко. –2-ге вид., перероб. і доп. – Харків : Фактор, 2008. 336 с.
32. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.

33. Павленко О. В., Попчук Д. О. Ліквідність, ділова активність і рентабельність: характеристика та особливості визначення окремих показників. Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки». 2022. № 4.100: С. 115–131.

34. Адонін С. В., Калашнікова Ю. М. Оцінка фінансової стійкості підприємства та шляхи її підвищення. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2020. № 4. С. 155–160.

35. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств : навчальний посібник. Київ: Знання-Прес, 2006. 287 с.

36. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. Фінанси підприємств : підручник. Київ: КНЕУ. 2013. 519 с.

37. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.

38. Мних Є.В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз : підручник. Київ: КНТЕУ, 2014. 536 с

39. Адонін С. В., Калашнікова Ю. М. Оцінка фінансової стійкості підприємства та шляхи її підвищення. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2020. № 4. С. 155–160.

40. Oracle Financials 24C. URL: <https://docs.oracle.com/en/cloud/saas/financials/24c/index.html> (дата звернення: 26.11.2025)

41. SAP S/4HANA Finance. URL: <https://pages.community.sap.com/topics/s4hana/finance> (дата звернення: 26.11.2025)

42. Business Applications. Microsoft Dynamics 365. URL: <https://www.microsoft.com/en-us/dynamics-365> (дата звернення: 26.11.2025)

43. Заболотня І. В., Куліш Г. П. Програмне забезпечення для оптимізації процесу контролю за дебіторською заборгованістю. Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами: Зб. Матеріалів VIII Всеукр. науково-практичної

інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених [Електроннийресурс]. – К.: КНЕУ, 2024. – С. 201–204.

44. Васечко Л. І. Стратегічні напрями забезпечення фінансової стійкості підприємства. Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій. 2021. №1(7). С. 26–40.

45. Алексєєв І. В. Поняття «оборотних активів» підприємства як економічної категорії. Економічний простір. 2012. №42. С. 133–137.

46. Акопян А.А. Підвищення ефективності використання оборотних коштів. Формування ринкових відносин України. 2012. №5. С. 45–48.

47. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств : навчальний посібник. Київ: Знання-Прес, 2006. 287 с.

48. Faque M. Cash management strategies and firm financial performance: A comprehensive literature review. Bussecon Review of Social Sciences. 2022. №3(4). P. 23–30.

49. Holzhauser H. Accounts receivable management. Working Capital Management: Concepts And Strategies. 2023. P. 231–250.

50. Mittal S. Accounts Receivable: Payable Impact on Each Other with Special Reference to Financial Performance—A Study of Small Cap Companies. SEDME (Small Enterprises Development, Management & Extension Journal). 2020. №47(4). P. 362–373.

51. Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. Фінансовий аналіз : навч. Посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.

52. Економічний аналіз: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. Ф.Ф. Бутинця. Житомир : ПП «Рута», 2003. 680 С.

53. Коваленко Л.О., Ремньов І.М. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ: Знання. 2008. 483 с.

54. Ніка Х. В., Петренко, О. П. Оцінка ділової активності підприємства. The 4 th International scientific and practical conference – Modern research in world science. 2022. С. 954–958.
55. Школьник І.О., Боярко І.М., Дейнекатаін О.В. Фінансовий аналіз : навч. Посібник. Київ: Центр учбової літератури. 2016. 368 с.
56. Лопатовська О., Пономарьова К. Сучасна методика аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. №5. С. 222–223.
57. Славіогло С. Моделі оптимізації середнього залишку грошових коштів на підприємстві. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції учених та студентів «Цифрова економіка як фактор інновацій та сталого розвитку суспільства». 2023: С. 73–75.
58. Пеняк Ю. С., Калиниченко О. А. Моделі та методи управління виробничими запасами на підприємстві. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2024. №15.
59. Шендерівська Л. П. ABC-XYZ аналіз в системі управління запасами підприємстваю Підприємництво і торгівля. 2024. №41. С. 126–136.
60. Гончаров С. Н. Бачевский Б. Е., Свиридова Н.Д., Чернобай А. В. Обновление основных средств предприятия в условиях рыночной экономики: Моногр. / Под ред.: проф. Гончаров В. Н., проф. Дорофиенко В. В. - Донецк: ДонГАУ, 2001. - 180 с
61. Денисюк О. Г. Майновий потенціал підприємства: сутність, відтворення, управління : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04 / О. Г. Денисюк ; Укр. н.-д. ін-т продуктивності АПК. – К., 2010. – 21 с
62. Денисюк О. Г. Структура майнового потенціалу господарюючих систем / О. Г. Денисюк // Стратегічні питання світової науки – 2009 : матеріали 5-ї

Міжнародної науковопрактичної конференції – Перемишль : Наука і освіта, 2009. – С.17–20.

63. Євдокимов Ф.І. Механізм оцінки техніко - технологічного потенціалу підприємства/ Ф.І. Євдокимов, В.П. Лисяков Наукові праці Дон НТУ. - 2005. - Випуск 97 - 25с.

64. Кузьмін О. Є. Діагностика потенціалу підприємства / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник // Маркетинг і менеджмент інновацій : науковий журнал. – 2011. – №1(2011). – С.155 – 166.

65. Формування виробничого потенціалу та ринку засобів виробництва: Наукове видання - К.: Урожай, – 1993.- 264с.

66. Хомяков В.І. Управління потенціалом підприємства / В.І.Хомяков, І.В. Бакум. – К: Кондор, – 2009. – 400с.

67. Плікус І. Й. Потенціал підприємства, його оцінка й трансформація: економічна та бухгалтерська інтерпретація / І. Й. Плікус // Фінанси України. – 2012. – № 4. – С. 91– 105.

68. Оцінка майна в Україні. Т. 1. Нерухоме майно : монографія / Л. І. Вороніна, В. Є. Воронін, В. Г. Лісник, В. М. Поліщук. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 217 с.

69. Мізюк Б.М. Потенціал підприємства: рушійні сили його формування та перетворення / Б.М. Мізюк // Економіка і управління. – 2001. – № 3. – С. 31–39.

70. Костирко Л. А. Діагностика потенціалу фінансово-економічної стійкості підприємства : монографія / Л. А. Костирко. –2-ге вид., перероб. і доп. – Харків : Фактор, 2008 – 336 с

71. Іванілов, О.С. Економіка підприємства. підручник. / О. С. Іванілов. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 728 с.

72. Добикіна О.К. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навчальний посібник. / Добикіна О.К., Рижиков В.С., Касьянюк С.В., Кокотько М.Є, Костенко Т.Д., Герасимов А.А. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.
73. Виноградський М.Д., Беляєва С.В., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом: Навчальний посібник - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 504 с.
74. Васильєва Т.А. Концептуальні основи формування системи управління потенціалом інноваційного розвитку підприємства на засадах маркетингу/ Т. А.Васильєва, С. В.Леонов, Я. М. Кривич Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2011. - № 4.Т. I - 160 с.
75. Бондар Н. Економіка підприємства: Навчальний посібник/ Наталія Бондар, Валерій Воротін, Олег Гаєвський,; За ред. А. В. Калини; Міжрегіональна академія управління персоналом . - К.: МАУП, 2006. - 350с.
76. Kaplan R., Norton D. The Balanced Scorecard: Financial Control Systems. Harvard Business Press, 2019. 352 p.
77. Савчук В. С. Фінансовий менеджмент. Київ: КНЕУ, 2020. 582 с.
78. Кінг М., Кліланд Д. Управління інвестиційними проєктами. Київ: Наука і економіка, 2019. 412 с.
79. Брейлі Р., Майєрс С., Аллен Ф. *Корпоративні фінанси*. Київ: Вільямс, 2020. 1024 с.
80. Шарп В., Александер Г., Бейлі Д. *Інвестиції*. Київ: Основи, 2021. 1056 с.
81. Gitman L., Zutter C. *Principles of Managerial Finance*. 16th ed. Pearson, 2021. 928 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

Звіт про фінансовий стан ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за 2022-2024 рр., тис.
грн.

Назва рядка	Код рядка	Станом на 31.12.2022	Станом на 31.12.2023	Станом на 31.12.2024
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	2,070	1,261	612
первісна вартість	1001	124,668	124,668	124,668
накопичена амортизація	1002	122,598	123,407	124,056
Незавершені капітальні інвестиції	1005	16,727	12,431	36,077
Основні засоби	1010	495,531	732,529	822,526
первісна вартість	1011	951,059	1,308,787	1,268,070
знос	1012	455,528	576,258	445,544
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	-
первісна вартість	1016	-	-	-
знос	1017	-	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-
первісна вартість	1021	-	-	-
накопичена амортизація	1022	-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3,222	3,222	3,222
Відстрочені податкові активи	1045	47,319	31,833	25,026
Гудвіл	1050	-	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-	-

Продовження додатку А

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-	-
Усього за розділом I	1095	564,869	781,276	887,463
II. Оборотні активи Запаси	1100	397,569	442,706	664,643
Виробничі запаси	1101	219,458	229,322	268,919
Незавершене виробництво	1102	-	-	-
Готова продукція	1103	131,472	124,501	259,811
Товари	1104	46,639	88,883	135,913
Поточні біологічні активи	1110	-	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-	-
Векселі одержані	1120	-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	389,022	417,778	488,135
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	67,135	81,211	92,144
з бюджетом	1135	3,433	26,133	3,222
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	-

Продовження додатку А

з нарахованих доходів	1140	-	-	-
із внутрішніх розрахунків	1145	157,953	114,597	92,903
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	332	1,456	1,008
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	45,949	522,257	491,183
Готівка	1166	-	-	-
Рахунки в банках	1167	-	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	329	3,969	797
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-	-
Усього за розділом II	1195	1,061,722	1,610,107	1,820,162

Продовження додатку А

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	-
Баланс	1300	1,626,591	2,391,383	2,769,789
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10,588	10,588	10,588
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-	-
Резервний капітал	1415	-	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	165,310	444,159	668,309
Неоплачений капітал	1425	-	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-	-
Інші резерви	1435	-	-	-
Усього за розділом I	1495	175,898	454,747	678,897
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	-

Продовження додатку А

Пенсійні зобов'язання	1505	-	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	32,027	17,596
Довгострокові забезпечення	1520	32,736	58,606	27,560
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	32,736	58,606	27,560
Цільове фінансування	1525	73	67	-
Благодійна допомога	1526	-	-	-
Страхові резерви	1530	-	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-	-
Призовий фонд	1540	-	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-	-

Продовження додатку А

Усього за розділом II	1595	32,809	90,700	45,156
III. Поточні зобов'язання і забезпечення. Короткострокові кредити банків	1600	-	-	-
Векселі видані	1605	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	38,398	45,612	46,055
товари, роботи, послуги	1615	407,465	606,769	601,418
розрахунками з бюджетом	1620	23,739	2,664	
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-	14,775
розрахунками зі страхування	1625	1,867	1,147	-
розрахунками з оплати праці	1630	8,481	7,106	-
за одержаними авансами	1635	-	-	-
за розрахунками з учасниками	1640	-	-	-
із внутрішніх розрахунків	1645	855,878	1,124,014	1,323,189
за страховою діяльністю	1650	-	-	-
Поточні забезпечення	1660	72,243	58,624	
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	-

Продовження додатку А

Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	9,813	45,612	46,055
Усього за розділом III	1695	1,408,071	1,845,936	1,970,662
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-	-
Баланс	1900	1,626,591	2,391,383	2,769,789

Джерело: розраховано автором на основі [19,20,21]

Додаток Б

Звіт про фінансові результати ТОВ «Якобз Дау Егбертс Україна» за 2022-2024 рр.,
тис. грн.

Назва рядка	Код рядка	За рік, що закінчився 31.12.2022	За рік, що закінчився 31.12.2023	За рік, що закінчився 31.12.2024
	1	2	3	4
				5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2,908,799	4,037,498	4,694,542
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-	-
Премії, передані у перестраховання	2012	-	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2,002,389	3,110,474	3,600,070
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-	-
Валовий: прибуток	2090	906,410	927,024	1,094,472
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-	-
Інші операційні доходи	2120	82,504	105,549	103,452
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-	-

Продовження додатку Б

Адміністративні витрати	2130	272,255	241,075	234,907
Витрати на збут	2150	179,598	410,801	484,563
Інші операційні витрати	2180	683,137	210,443	211,517
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	-	170,254	266,937
збиток	2195	146,076	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	-
Інші фінансові доходи	2220	10,034	8,761	16,125
Інші доходи	2240	-	-	-
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-	-
Фінансові витрати	2250	1,416	589	3,650
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-	-
Інші витрати	2270	-	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	-	178,426	279,412
збиток	2295	137,458	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	22,676	32,254	55,262
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	-	146,172	224,150
збиток	2355	114,782	-	-

Джерело: розраховано автором на основі [19,20,21]